

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

24. februar 2000 *

I sag T-145/98,

ADT Projekt Gesellschaft der Arbeitsgemeinschaft Deutscher Tierzüchter mbH,
Bonn, ved advokat A. Hansen, Uelzener Straße 8, Bienenbüttel (Tyskland),

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Marie-
José Jonczy og B. Brandtner, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuld-
mægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz,
Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

* Processprog: tysk.

angående en påstand, dels om annullation af Kommissionens beslutning om ikke at tildele sagsøgeren kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603 («The Russian Federation: Adapting Russian Beef and Dairy Farming to Restructuring»), dels om erstatning for det tab, sagsøgeren hævder at have lidt som følge af Kommissionens adfærd,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, K. Lenaerts, og dommerne J. Azizi og M. Jaeger,
justitssekretær: H. Jung,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 7. oktober 1999,

afsagt følgende

Dom

Relevante retsfor skrifter

- 1 Som et led i samarbejdet mellem Fællesskabet og Rusland inden for rammerne af TACIS-programmet, der reguleres i Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 1279/96

af 25. juni 1996 om bistand til den økonomiske reform- og genopretningsproces i de nye uafhængige stater og Mongoliet (EFT L 165, s. 1, herefter »TACIS-forordningen«), indgik Kommissionen og Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademi aftale om at gennemføre et projekt, der tog sigte på at udvikle og omlægge opdrættet af malke- og kødkvæg i Rusland. Projektet fik navnet »The Russian Federation: Adapting Russian Beef and Dairy Farming to Restructuring« og betegnelsen FD RUS 9603.

- 2 Betingelserne for tildeling af kontrakter inden for rammerne af TACIS-programmet, som navnlig sker ved begrænset udbud, er fastsat i artikel 6 og 7 i TACIS-forordningen og i bilag III til denne.

- 3 Endvidere findes der en »General Regulations for Tenders and the Award of Service Contracts financed from PHARE/TACIS Funds« (»almindelige bestemmelser for udbud og tildeling af kontrakter om tjenesteydelser, der finansieres af midler fra PHARE/TACIS«, herefter »de almindelige bestemmelser«).

- 4 Artikel 12 i den udgave af de almindelige bestemmelser, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i denne sag, fastsætter følgende:

»FAIR COMPETITION

1. Natural and legal persons who have co-operated to prepare the terms of reference [specifications] of the tendered project, or have otherwise contributed to define the activities to be implemented under the contract, may not participate in the tender either as tenderers or as members of a consortium or as sub-contractors or as member of the tenderer's staff.

2. If, none the less, any of the abovementioned persons participate in a tender, the relevant offer will be rejected by the contracting authority.
3. During six months after signature of the contract, a tenderer who has been awarded a contract may not employ in any capacity the natural and legal persons who have co-operated to prepare the terms of reference of the tendered project, or have otherwise contributed to define the activities to be implemented under the contract.
4. No tenderer, member of his staff or any other person anyhow associated to the tenderer for the purpose of the tender shall take part in the evaluation of the tender in question.
5. In the event that a contract is signed between the contracting party and a tenderer who is in violation of Article 12.1, 12.3 and 12.4 above, the contracting party may terminate the contract with immediate effect. «

(»LOYAL KONKURRENCE

1. Fysiske eller juridiske personer, der har deltaget i udarbejdelsen af udbudsbetingelserne for det udbudte projekt, eller som på anden måde har bidraget til fastlæggelsen af, hvilke aktiviteter der skal iværksættes inden for rammerne af kontrakten, må ikke deltage i udbuddet. Dette gælder, uanset om de pågældende er bydende, medlemmer af et konsortium, underleverandører eller medlemmer af en bydendes personale.
  2. Hvis en af de ovennævnte alligevel deltager i udbuddet, skal den ordregivende myndighed afvise det pågældende bud.
  3. Den, der er blevet tildelt en kontrakt, må i en periode på seks måneder efter kontraktens undertegnelse ikke i nogen som helst stilling ansætte fysiske eller juridiske personer, som har deltaget i udarbejdelsen af udbudsbetingelserne for det udbudte projekt, eller som på anden måde har bidraget til fastlæggelsen af, hvilke aktiviteter der skal iværksættes inden for rammerne af kontrakten.
  4. Ingen bydende, intet medlem af en bydendes personale eller nogen anden, som på en eller anden måde er knyttet til en bydende i relation til buddet, må deltage i vurderingen af heraf.
  5. Hvis der er sluttet en kontrakt mellem den ordregivende myndighed og en bydende, som har overtrådt bestemmelserne i punkt 1, 3 og 4, kan den ordregivende myndighed opsigte kontrakten med omgående virkning. «)
- 5 Artikel 23 i den udgave af de almindelige bestemmelser, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i denne sag, foreskriver følgende:

»INFORMATION TO UNSUCCESSFUL TENDERERS

1. After the conclusion of the tender unsuccessful tenderers shall be informed in writing [of] the grounds of rejection of their offers and [of] the name of the tenderer to whom the contract was awarded.

2. In the event that a tenderer has serious reasons, he may submit to the contracting authority a motivated request that a tender be considered again. The contracting authority shall provide a reasoned reply in writing.«

(»UNDERRETNING AF BYDENDE, HVIS BUD IKKE ER BLEVET ACCEPTERET

1. Når udbudsproceduren er afsluttet, underrettes bydende, hvis bud ikke er blevet accepteret, skriftligt om grundene hertil og om, hvilken af de bydende der er blevet tildelt kontrakten.
2. Hvis en bydende har tungtvejende grunde dertil, kan han over for den ordregivende myndighed fremsætte en begrundet anmodning om, at hans bud tages op til fornyet vurdering. Den ordregivende myndighed skal skriftligt give et begrundet svar.«)

- 6 Artikel 24 i den udgave af de almindelige bestemmelser, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i denne sag, fastsætter følgende:

»ANNULMENT OF THE TENDERING PROCEDURE

1. The contracting authority may, prior to awarding the contract, without thereby incurring any liability to the tenderers, and notwithstanding the stage in the procedures leading to the conclusion of the contract, either decide to close or annul the tender, or order that the procedure be recommenced, if necessary, on amended terms.
2. A tender procedure may be closed or annulled in particular in the following cases:
  - a) if no tender satisfies the criteria for the award of the contract;
  - b) if the economic or technical data of the project have been significantly altered;

- c) if, for reasons connected with the protection of exclusive rights, the services can only be provided by a particular firm;
  - d) if exceptional circumstances render normal performance of the tender procedure or contract impossible;
  - e) if every tender received exceeds the financial resources earmarked for the contract;
  - f) if the offers received contain serious irregularities resulting in interference with the normal play of market forces;
  - g) if there has been no competition;
  - h) if the project has been cancelled;
  - i) if the conditions for a fair competition have not been implemented.
3. In the event of annulment of any tender procedure, tenderers shall be notified thereof by the contracting authority. Such tenderers shall not be entitled to compensation.«

(»ANNULLATION AF UDBUDSPROCEDUREN

1. Før kontrakten tildeles, kan den ordregivende myndighed, uden derfor at pådrage sig noget ansvar over for de bydende, og uanset på hvilket stadium proceduren for indgåelsen af kontrakten befinder sig, enten beslutte at afslutte eller annullere udbudsproceduren eller bestemme, at proceduren indledes på ny, om nødvendigt på et andet grundlag.
2. En udbudsprocedure kan navnlig afsluttes eller annulleres i følgende tilfælde:
  - a) hvis intet bud opfylder kriterierne for tildeling af kontrakten
  - b) hvis projektets økonomiske eller tekniske data er blevet væsentligt ændret
  - c) hvis tjenesteydelserne af grunde, som vedrører beskyttelse af enerettigheder, kun kan udføres af en bestemt virksomhed
  - d) hvis exceptionelle omstændigheder umuliggør en normal gennemførelse af udbudsproceduren eller en normal opfyldelse af kontrakten
  - e) hvis alle modtagne bud overskrider de økonomiske midler, der er afsat til kontrakten
  - f) hvis de modtagne bud er behæftet med alvorlige uregelmæssigheder, der fører til en forstyrrelse af markedskræfternes normale spil
  - g) hvis der ikke har været nogen konkurrence
  - h) hvis projektet er blevet annulleret
  - i) hvis betingelserne for en loyal konkurrence ikke er til stede.
3. Såfremt en udbudsprocedure annulleres, underrettes bydende herom af den ordregivende myndighed. De har ikke krav på nogen kompensation.«)

- 7 Artikel 25, stk. 1 og 3, i den udgave af de almindelige bestemmelser, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i denne sag, foreskriver følgende:

»AWARDS OF CONTRACTS

1. The contracting authority may, after negotiations or clarification meetings if appropriate, conclude a contract with the tenderer or tenderers whose offers have been considered as the economically most advantageous.

...

3. The contract shall be concluded on signature by both parties.«

(»TILDELING AF KONTRAKTER

1. Den ordregivende myndighed kan, i givet fald efter forhandlinger eller informationsmøder, slutte kontrakt med den eller de bydende, hvis bud er blevet fundet at være det eller de mest økonomisk fordelagtige.

...

3. Kontrakten anses for indgået, når begge parter har undertegnet den.«)

Sagens faktiske omstændigheder

- 8 Efter at Kommissionen i december 1996 havde udsendt en almindelig meddelelse om indkaldelse af interessetilkendegivelser med henblik på projekt FD RUS 9603, offentliggjorde den den 7. februar 1997 en bekendtgørelse om et begrænset udbud vedrørende dette projekt i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* under nr. RU96010401.
- 9 Den 11. februar 1997 anmodede sagsøgeren Kommissionen om at blive opført på den begrænsede liste i dette udbud.

- 10 Den 13. marts 1997 udvalgte Kommissionen sagsøgeren som en af de ni ansøgere, der skulle have adgang til at afgive bud på projektet.
- 11 Den 14. april 1997 blev udbudsdokumenterne tilsendt de ni ansøgere, der var blevet opført på den begrænsede liste.
- 12 Den 16. juni 1997 indgav sagsøgeren sit bud til Kommissionen.
- 13 Den 9. og 10. juli 1997 blev de ni ansøgere, som havde afgivet bud, interviewet af et Vurderingsudvalg sammensat af formanden, Daniilidis, Kommissionens repræsentanter, Portier og Whiley, de uafhængige eksperter, Van de Walle og Scheper, samt en repræsentant for den institution, som projektet skulle komme til gavn, Cherekaev.
- 14 Den 23. september 1997 anmodede Kommissionen under henvisning til opståede forsinkelser sagsøgeren om at forlænge gyldighedstiden for sit bud med 60 dage.
- 15 Den 1. oktober 1997 meddelte Kommissionen sagsøgeren, at den var interesseret i sagsøgerens bud, men ønskede nærmere oplysninger om den tekniske del.
- 16 Den 14. oktober 1997 gav sagsøgeren Kommissionen de pågældende oplysninger.

- 17 Den 6. november 1997 udtrykte sagsøgeren forbavselse over, at Kommissionen ikke havde reageret på selskabets skrivelse af 14. oktober, og forespurgte, hvad den agtede at foretage sig med hensyn til tildelingen af kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603.
- 18 Den 11. december 1997 anmodede Kommissionen, igen under henvisning til opståede forsinkelser, sagsøgeren om at forlænge gyldighedstiden for sit bud med yderligere 60 dage.
- 19 Den 7. januar 1998 meddelte Kommissionen sagsøgeren, at den på grund af problemer under vurderingen af buddene havde besluttet at foretage en ny vurdering. Der kunne vel foretages ændringer i sammensætningen af den gruppe personer, der skulle gennemføre projektet, men ikke yderligere ændringer af buddets tekniske del. De nye forslag skulle være Kommissionen i hænde i fem eksemplarer inden den 26. januar 1998. De skulle være gyldige i 120 dage fra tidspunktet for modtagelsen af det nye bud. Sagsøgeren blev anmodet om at meddele, om selskabet accepterede den nye vurderingsprocedure, for så vidt det agtede at deltage i den.
- 20 Den 8. januar 1998 kritiserede Kommissionen Cherekaev for en usædvanlig pointgivning under vurderingsproceduren den 9. og 10. juli 1997. Den anmodede ham desuden om at drage omsorg for, at der med henblik på den nye vurderingsprocedure, som den agtede at gennemføre, blev udpeget en anden repræsentant for Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademi.
- 21 Den 9. januar 1998 meddelte Kommissionen sagsøgeren, at der i forbindelse med vurderingen af buddene ville blive gennemført interviews den 4. og 5. marts 1998, og at der ville blive tilsendt sagsøgeren en formel indkaldelse efter den 26. januar 1998.

- 22 Den 22. januar 1998 meddelte sagsøgeren Kommissionen, at man accepterede dens forslag til procedure for en ny vurdering af buddene.
- 23 Den 26. januar 1998 indgav sagsøgeren sit bud med henblik på den nye vurdering.
- 24 Den 4. og 5. marts 1998 blev de syv bydende, som havde meddelt deres ønske om at deltage i den nye vurderingsprocedure, interviewet af et udvalg sammensat af formanden, Kjellström, Kommissionens repræsentanter, Portier og Wiesner, de uafhængige eksperter, Risopoulos og Macartney, samt Strekosov, der repræsenterede projektmodtageren.
- 25 Den 9. april 1998 anmodede sagsøgeren under henvisning til artikel 23, stk. 2, i de almindelige bestemmelser Kommissionen om at tage sagsøgerens bud op til fornyet vurdering. Til støtte for sin anmodning anførte sagsøgeren ni klagepunkter. De drejede sig bl.a. om den måde, hvorpå Van de Walle og det belgiske selskab AGRER havde optrådt under vurderingsproceduren, Portier's holdning og deltagelse i de to Vurderingsudvalg, de forsøg, der var gjort på at intimidere Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademi efter den første vurderingsprocedure, samt den anden vurderingsprocedures vilkårlige karakter. Desuden klagede sagsøgeren over, at de øvrige bydende og de ansvarlige for TACIS-programmet havde skadet selskabets omdømme.
- 26 Den 5. juni 1998 gentog sagsøgeren sin anmodning over for Kommissionen.
- 27 Den 15. juni 1998 forsikrede Kommissionen sagsøgeren, at der ville taget fornødent hensyn til sagsøgerens skrivelse af 9. april 1998. Den tilføjede dog, at den ikke kunne drøfte enkeltheder i proceduren med selskabet, så længe denne ikke var afsluttet. Desuden oplyste den sagsøgeren om, at selskabet inden for rimelig tid ville blive underrettet om udfaldet af proceduren.

- 28 Den 18. juni 1998 sluttede Kommissionen kontrakt med AGRER om gennemførelsen af projekt FD RUS 9603.
- 29 Den 23. juni 1998 bekræftede den modtagelsen af sagsøgerens skrivelse af 5. juni 1998, henledte sagsøgerens opmærksomhed på sit svar af 15. juni samme år og understregede, at »udbudsproceduren endnu ikke var afsluttet«.
- 30 Den 26. juni 1998 meddelte den sagsøgeren, at dennes bud ikke var blevet antaget, da det både med hensyn til erfaringerne hos den gruppe, der skulle føre projektet ud i livet, og de foreslåede økonomiske betingelser var mindre fordelagtigt end det bud, som var blevet afgivet af AGRER, der var blevet tildelt kontrakten.
- 31 Den 6. juli 1998 bekræftede sagsøgeren modtagelsen af Kommissionens skrivelse af 26. juni 1998. Sagsøgeren gennemgik udbudsprocedurens forskellige etaper, fremhævede forskellen mellem de to vurderingsprocedurer og erindrede derpå om den kritik, selskabet havde fremsat i sine skrivelser af 9. april og 5. juni 1998. Det udtrykte overraskelse over, at resultatet af den første vurderingsprocedure var blevet annulleret efter intervention af en konkurrent, og at der ikke inden tildelingen af kontrakten var blevet taget hensyn til de påstande, som det havde fremsat den 9. april 1998.
- 32 Den 29. juli 1998 forklarede Kommissionen sagsøgeren, på hvilken måde dennes bud var mindre fordelagtigt end AGRER's, og afviste i øvrigt selskabets påstande.
- 33 Den 6. august 1998 meddelte sagsøgeren Kommissionen, at dennes forklaringer ikke stillede selskabet tilfreds. Det hævdede at råde over oplysninger om, at Van de Walle havde deltaget i udarbejdelsen af AGRER's bud. Desuden kritiserede det

den partiske holdning, som Van de Walle havde udvist til fordel for AGRER under Cherekaev's ophold i Belgien i maj 1997. Endelig forhørte sagsøgeren sig om mulighederne for at klage over Kommissionens beslutning af 26. juni 1998.

- 34 Da sagsøgeren ikke havde modtaget nærmere oplysninger fra Kommissionen om sidstnævnte punkt, gentog sagsøgeren sin forespørgsel telefonisk i løbet af august 1998. Den repræsentant for Kommissionen, som blev kontaktet, afslog at give den ønskede oplysning.

Retsforhandlinger

- 35 På denne baggrund indleverede sagsøgeren den 11. september 1998 stævning til Domstolens Justitskontor. I medfør af artikel 47, stk. 1, i EF-statutten for Domstolen videresendtes stævningen til Rettens Justitskontor.
- 36 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 20. november 1998 indgav sagsøgeren begæring om fri proces. Kommissionen fremsatte sine bemærkninger herom den 3. februar 1999. Ved kendelse afsagt af præsidenten for Rettens Tredje Afdeling den 6. maj 1999 blev begæringen afslået.
- 37 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling efter at have truffet foranstaltninger med henblik på

sagens oplysning med hensyn til afhøring af vidner og foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, hvorved parterne er blevet anmodet om skriftligt at besvare en række spørgsmål.

- 38 Den 7. juli 1999 traf Retten således med henblik på sagens oplysning bestemmelse om, at en af sagsøgerens uafhængige medarbejdere, Ochs, Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademis repræsentant i det første Vurderingsudvalg, Cherekaev, og AGRER's første ansvarlige for gennemførelsen af projekt FD RUS 9603, Dunleavy, skulle afhøres som vidner, således som sagsøgeren havde ønsket. Desuden bestemte Retten, at den ekspert, der af Kommissionen havde fået til opgave at udarbejde udbudsbetingelserne for projekt FD RUS 9603, og som også var medlem af det første Vurderingsudvalg, Van de Walle, skulle give møde som vidne. Kommissionen havde ønsket Van de Walle afhørt som vidne, hvis Retten besluttede at afhøre de vidner, sagsøgeren havde anmodet om. Afhøringen af Ochs og Dunleavy fandt sted den 14. september 1999. Cherekaev, der var indkaldt til at give møde den samme dag, mødte ikke. Van de Walle blev afhørt den 7. oktober 1999.
- 39 Den 12. juli 1999 anmodede Retten, som en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, Kommissionen om at fremlægge originaleksemplarerne af vurderingsprotokollerne for udbudsproceduren vedrørende projekt FD RUS 9603 eller en bekræftet kopi heraf samt referaterne af de interviews, der var blevet gennemført i juli 1997 og marts 1998.
- 40 Den 28. juli 1999 meddelte Kommissionen Retten, at den af fortrolighedshensyn ikke ville fremlægge en udgave af protokollerne for vurderingsprocedurerne den 9. og 10. juli 1997 og den 4. og 5. marts 1998, hvori de fortrolige oplysninger ikke var fjernet, men erklærede sig villig til, hvis Retten anmodede derom, at indlevere en ikke-fortrolig udgave af de dokumenter, som den havde udbedt sig som en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse.
- 41 Da Retten fandt, at det var nødvendigt for sagens oplysning at komme i besiddelse af en fuldstændig udgave af ovennævnte protokoller, tilpligtede den

ved kendelse af 14. september 1999 Kommissionen at fremlægge en bekræftet kopi af originaleksemplarerne af protokollerne senest den 22. september 1999 kl. 12, således at de kunne tilføres sagens akter og bringes til sagsøgerens kundskab.

- 42 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 22. september 1999 iværksatte Kommissionen i henhold til artikel 49 og 51 i EF-statutten for Domstolen appel af Rettens kendelse af 14. september 1999. Ved særskilt dokument indleveret til Domstolens Justitskontor den samme dag fremsatte den på grundlag af artikel 242 EF og 243 EF begæring om, at fuldbyrdelsen af den anfægtede kendelse blev udsat som en foreløbig forholdsregel.
- 43 Ved kendelse af 4. oktober 1999 (sag C-349/99 P, Kommissionen mod ADT Projekt, Sml. I, s. 6467) forkastede Domstolen appellen. Ved kendelse af 7. oktober 1999 (sag C-349/99 P-R, Kommissionen mod ADT Projekt, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser) afviste Domstolens præsident begæringen om den foreløbige forholdsregel.
- 44 Herefter modsatte Kommissionen sig ikke længere, at den fuldstændige udgave af de nævnte protokoller blev tilført sagens akter og bragt til sagsøgerens kundskab, dog forudsat dels at protokollerne udelukkende blev anvendt inden for rammerne af den foreliggende sag, dels at sagsøgeren forpligtede sig til det samme. Sagsøgeren har inden indledningen af den mundtlige forhandling gjort sig bekendt med de pågældende dokumenter.
- 45 Parterne afgav mundtlige indlæg i retsmødet den 7. oktober 1999.

Parternes påstande

46 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

- Kommissionens beslutning af 26. juni 1998, som sagsøgeren modtog den 6. juli 1998, kendes retsstridig.

- Det fastslås, at Kommissionen havde pligt til at overdrage sagsøgeren at gennemføre projekt FD RUS 9603.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagsøgeren 550 000 DEM i erstatning for udebleven fortjeneste som følge af overdragelsen af kontrakten til en konkurrerende virksomhed, subsidiært en erstatning på 225 250 DEM, svarende til sagsøgerens omkostninger ved udarbejdelsen af budet.

47 Under retsmødet nedlagde sagsøgeren desuden påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

48 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Principalt afvises sagen af følgende grunde: Den fuldmagt, som er blevet fremlagt af sagsøgerens advokat, er ikke i overensstemmelse med gældende regler, der er indre uoverensstemmelser i fremstillingen af søgsmålets genstand i stævningen, og søgsmålsgrundene er ikke angivet i denne.

— Subsidiært:

— Påstanden om, at beslutningen af 26. juni kendes retsstridig, afvises som prækluderet i tilfælde af, at den udgør en påstand i henhold til EF-traktatens artikel 173 (efter ændring nu artikel 230 EF), eller forkastes som åbenbart grundløs, hvis den skal betragtes som et krav, der tager sigte på at afgøre det præliminære spørgsmål om retsstridighed i en sag i henhold til EF-traktatens artikel 215, stk. 2 (nu artikel 288, stk. 2, EF).

— Påstanden om, at det fastslås, at der påhviler Kommissionen en forpligtelse til at overdrage sagsøgeren at gennemføre projekt FD RUS 9603, afvises.

— Sagsøgerens påstand om erstatning forkastes som åbenbart grundløs.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Formaliteten

⁴⁹ Ifølge Kommissionen kan sagen ikke realitetspåkendes, og den har fremført to indsigelser til støtte herfor, nemlig at stævningen ikke opfylder formforskrifterne, og at sagen er anlagt for sent. Som en tredje indsigelse har den gjort gældende, at

påstanden om, at der påhviler den en forpligtelse til at overdrage sagsøgeren gennemførelsen af projekt FD RUS 9603, ikke bør fremmes til påkendelse.

Første indsigelse om, at stævningen ikke opfylder formforskrifterne

- 50 Kommissionen har for det første gjort gældende, at den fuldmagt, sagsøgerens advokat har fremlagt som dokumentation for sit mandat til at repræsentere sagsøgeren, ikke er i overensstemmelse med gældende regler. Angivelserne i det dokument, der er knyttet til stævningen som bilag 19, opfylder ikke kravene i artikel 19 i statuten for Domstolen og i artikel 44, stk. 5, litra b), i Rettens procesreglement. Det fremgår ikke af dokumentet, hvilken stilling de personer har, som har undertegnet fuldmagten. Efter Kommissionens opfattelse har de pågældende kun optrådt som privatpersoner, således som det også fremgår af fuldmagten, hvori der bl.a. henvises til sager af privat karakter, der vedrører fysiske personer, såsom skilsmisse. Eftersom alene ADT Projekt GmbH har retlig interesse i søgsmålet, er spørgsmålet om, hvorvidt fuldmagten er i overensstemmelse med reglerne, afgørende for, om stævningen kan admitteres.
- 51 Herom bemærkes, at det ifølge procesreglementets artikel 44, stk. 6, påhviler justitssekretæren ex officio at kontrollere den til advokaten udstedte fuldmagt og i givet fald fastsætte en rimelig frist til at berigtige en fejl.
- 52 For det første har justitssekretæren konkret påset, at den fuldmagt, der er knyttet til stævningen som bilag 19, som anført af sagsøgeren svarer til en tysk standardformular for fuldmagter, hvilket forklarer henvisningen til tvister af privat karakter. Desuden bærer fuldmagten påskriften »sagen mellem ADT Projekt GmbH og EF-Kommissionen«, hvilket bortvejrer enhver tvivl om, hvorvidt der er en forbindelse mellem fuldmagten og den foreliggende sag.

- 53 For det andet har sagsøgeren efter anmodning af justitssekretæren i henhold til procesreglementets artikel 44, stk. 5 og 6, den 8. oktober 1998 indleveret et uddrag af handelsregistret (jf. det sidste dokument, der er bilagt stævningen), hvoraf det fremgår, at de to personer, som har undertegnet fuldmagten, nemlig Meyn og Schmitt, har de stillinger, der kræves for at give advokaten mandat til at repræsentere sagsøgeren i denne sag.
- 54 Heraf følger, at Kommissionens argumenter om, at fuldmagten ikke er i overensstemmelse med gældende regler, må forkastes.
- 55 Kommissionen har videre gjort gældende, at stævningen ikke opfylder formforskrifterne i artikel 19, stk. 1, i statutten for Domstolen og i procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c) og d). Den har fremført fire argumenter til støtte for denne påstand.
- 56 Som sit første argument har den gjort gældende, at der er en modsætning mellem tvistens genstand som beskrevet på stævningens s. 1 og de påstande, der fremsættes på dens s. 2. Tvistens genstand angives at være annullation af udbudsproceduren i sin helhed, hvorimod påstandene går ud på, at tildelingen af kontrakten til en konkurrent annulleres, og at sagsøgeren tildeles kontrakten og tilkendes skadeserstatning. Efter Kommissionens opfattelse er disse påstande uforenelige, eftersom det ville være en forudsætning for at tildele sagsøgeren kontrakten, at den del af proceduren, der består i den første vurderingsprocedure, ikke annulleres, hvilket er uforeneligt med sagsøgerens påstand som angivet i tvistens genstand.
- 57 Som sit andet argument betvivler Kommissionen rækkevidden af søgsmålets første påstand. Den fremhæver, at EF-traktaten ikke giver mulighed for anerkendelsessøgsmål. Den nævnte påstand indeholder reelt et krav om afklaring af et præliminært spørgsmål, hvilket ville have været helt relevant, hvis der var

tale om en sag i henhold til traktatens artikel 215, stk. 2. Grundlaget for ovennævnte påstand angives imidlertid at være traktatens artikel 173.

- 58 Som sit tredje argument har Kommissionen gjort gældende, at de søgsmålsgrunde, der angives i stævningen, hverken faktisk eller retligt opfylder procesreglementets krav.
- 59 For det første indeholder stævningen en lang række anklager mod tredjemænd, der ikke er impliceret i den foreliggende tvist, og hvis handlinger Kommissionen ikke uden videre kan gøres ansvarlig for. I duplikken lægger Kommissionen vægt på, at de forklaringer, sagsøgeren søger at fremføre for at vise, at Kommissionen skal tillægges ansvaret for de nævnte handlinger, er blevet fremsat for sent, og at de er utilstrækkelige. Videre fremhæver den, at da de i stævningen fremførte klagepunkter ikke stemmer overens med dem, der blev fremsat i sagsøgerens skrivelser af 9. april og 6. juli 1998, kan sagsøgerens kritik af den end ikke anses for at vedrøre dens manglende hensyntagen til de klager, som sagsøgeren forelagde den under den administrative procedure.
- 60 For det andet forklarer sagsøgeren heller ikke, hvorfor selskabet påberåber sig faktiske omstændigheder vedrørende den første vurderingsprocedure, når dets søgsmål drejer sig om den beslutning, der blev truffet efter den anden vurderingsprocedure, og det udtrykkeligt og betingelsesløst accepterede såvel annullationen af resultatet af den første som indledningen af den anden. Sagsøgeren anfægtede ikke denne annullation umiddelbart eller inden for et rimeligt tidsrum, efter at selskabet havde opdaget de angivelige uregelmæssigheder ved den første vurderingsprocedure. Sagsøgeren forklarer heller ikke, hvordan selskabet fik kendskab til de nævnte uregelmæssigheder, før det fik meddelelse om tilslagsbeslutningen. Kommissionen mener, at sagsøgeren er afskåret fra at anfægte lovligheden af dens beslutning om at annullere resultatet af den første vurderingsprocedure og indlede en ny.

- 61 For det tredje modsiger sagsøgeren sig selv ved at fremføre en række forhold, som, hvis de blev bevist, kun kunne føre til, at resultatet af den første vurderingsprocedure blev annulleret, hvorimod sagsøgerens anden påstand tager sigte på den modsatte løsning.
- 62 For det fjerde kan sagsøgeren kun gøre nogle få faktiske omstændigheder gældende til støtte for sit krav om, at resultatet af den anden vurderingsprocedure annulleres.
- 63 For det femte er sagsøgerens argument om manglende angivelse af klagemulighederne i beslutningen af 26. juni 1998 og den i august 1998 kontaktede tjenestemand's afslag på at hjælpe sagsøgeren utilstrækkeligt til at drage beslutningens gyldighed i tvivl.
- 64 Som sit fjerde argument har Kommissionen anført, at den tredje og den fjerde påstand ikke kan admitteres, idet sagsøgeren hverken angiver, hvori den skadevoldende handling består, eller nogen form for årsagsforbindelse mellem institutionens adfærd og den skade, som skulle være blevet tilføjet selskabet. Endvidere er de beløb, som sagsøgeren kræver, både meget forskellige og uberettigede.
- 65 Indledningsvis bemærkes, at stævninger ifølge artikel 19, stk. 1, i statuten for Domstolen, som i henhold til samme statuts artikel 46, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse på rettergangsmåden ved Retten, og artikel 44, stk. 1, litra c) og d), i Rettens procesreglement bl.a. skal indeholde en angivelse af søgsmålets genstand, sagsøgerens påstande og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene.
- 66 Uafhængigt af, hvilket ordvalg der benyttes, skal denne angivelse være så klar og præcis, at sagsøgte får mulighed for at tilrettelægge sit forsvar og Retten for at

gennemføre den retslige efterprøvelse, i givet fald uden at måtte indhente yderligere oplysninger. Såfremt et søgsmål efter de nævnte bestemmelser skal kunne admitteres, er det af retssikkerhedshensyn og af hensyn til en god retspleje nødvendigt, at de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, som søgsmålet støttes på, om end kortfattet, men dog konsekvent og forståeligt, fremgår af selve stævningen (Rettens kendelse af 21.5.1999, sag T-154/98, Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1703, præmis 49, og Rettens dom af 7.11.1997, sag T-84/96, Cipeke mod Kommissionen, Sml. II, s. 2081, præmis 31).

- 67 Som erkendt af Kommissionen, skal søgsmålsgrundene i den i procesreglementet omhandlede betydning ikke nødvendigvis være formuleret på en bestemt måde. Fremstillingen af søgsmålsgrundene kan ved deres indhold i højere grad end ved deres retlige betegnelse være tilstrækkelig, såfremt disse søgsmålsgrunde tilstrækkeligt klart fremgår af stævningen (kendelsen i sagen Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, præmis 55).
- 68 Om det foreliggende tilfælde bemærkes indledningsvis, at det fremgår tilstrækkelig klart af stævningen, at søgsmålet tager sigte dels på annullation af Kommissionens beslutning om ikke at tildele sagsøgeren kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603, dels på tilkendelse af erstatning til sagsøgeren for den skade, denne påstår at have lidt som følge af en række uregelmæssigheder, Kommissionen har ansvaret for, under den udbudsprocedure, der førte frem til beslutningen af 26. juni 1998. At sagsøgeren på stævningens s. 1 angiver sagens genstand som en begæring om annullation af »tildelingen af kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603....«, kan ikke anses for at stå i modsætning til de passager i stævningen, navnlig i påstandene, hvori der kræves annullation af Kommissionens beslutning af 26. juni 1998 om at overdrage AGRER, og ikke sagsøgeren, gennemførelsen af projekt FD RUS 9603, eller til de passager, hvori der kræves erstatning. Med hensyn til sidstnævnte punkt viser de indsigelser fra Kommissionens side, der omtales i præmis 64 ovenfor, at den udmærket har forstået, at stævningen indeholder et sådant krav.
- 69 For det andet, med hensyn til rækkevidden af søgsmålets første påstand, gør indholdet af stævningen det muligt uden besvær at forstå, at sagsøgerens hensigt

med den er at opnå, på grundlag af traktatens artikel 173, at Kommissionens beslutning af 26. juni 1998 annulleres.

- 70 For det tredje fremgår det af stævningens afsnit VII, at sagsøgeren til støtte for annullationspåstanden gør et samlet anbringende gældende, som går ud på, at reglerne for udbudsprocedurer og princippet om »loyal konkurrence« er blevet tilsidesat. Det påstås, at såvel, i nævnte rækkefølge, AGRER, Van de Walle og SATEC — en af sagsøgerens konkurrenter under den omtvistede udbudsprocedure — som Kommissionen og Portier har gjort sig skyldig heri. En sådan fremstilling opfylder formforskrifterne i artikel 19, stk. 1, i statuten for Domstolen, og i procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c).
- 71 At stævningen indeholder anklager mod personer, hvis adfærd Kommissionen ikke kan gøres ansvarlig for, klager, som vedrører den første vurderingsprocedure, og som sagsøgeren angiveligt ikke længere kan eller ikke har interesse i at fremføre i betragtning af formålet med sagsøgerens anden påstand, samt at klagerne vedrørende den anden vurderingsprocedure ikke er tilstrækkeligt underbyggede, er ikke i strid med de i procesreglementet fastsatte formforskrifter. Som det fremgår af svarskriftet og duplikken, har disse omstændigheder ikke hindret Kommissionen i at forberede sit forsvar og at tage stilling til de forskellige klager, som sagsøgeren har fremført til støtte for annullationspåstanden. Endvidere er Retten fuldt ud i stand til at tage stilling til denne påstand.
- 72 De kritikpunkter, som Kommissionen har fremført, og som der redegøres for i præmis 59-62 ovenfor, er i realiteten sammenfaldende med de argumenter, den har fremført i sit forsvar, og som, alt efter tilfældet, tager sigte på at anfægte antageligheden, relevansen eller det velbegrundede i de omstændigheder, sagsøgeren har gjort gældende til støtte for annullationspåstanden. Disse kritikpunkter vil, i fornødent omfang, blive taget i betragtning ved behandlingen af de pågældende omstændigheder.

- 73 For så vidt angår Kommissionens påstand om, at dens manglende angivelse i juni og august 1998 af mulighederne for at klage over dens beslutning af 26. juni 1998 er uden betydning for beslutningens lovlighed, har Kommissionen ikke forklaret, hvilken forbindelse der er mellem denne påstand og den tilsidesættelse af ovennævnte formforskrifter, som sagsøgeren skulle have gjort sig skyldig i.
- 74 For det fjerde bemærkes, at en stævning, hvori der nedlægges påstand om erstatning for skader forvoldt af en fællesskabsinstitution, for at overholde formforskrifterne i artikel 19 i statuten for Domstolen og artikel 44, stk. 1, litra c), i procesreglementet, bl.a. må indeholde en sådan angivelse af omstændighederne, at det kan fastslås, hvilken adfærd fra institutionens side der sigtes til, grundene til, at sagsøgeren mener, at der består en årsagsforbindelse mellem institutionens adfærd og den skade, der påstås at være lidt, samt skadens karakter og omfang (Rettens dom af 29.10.1998, sag T-13/96, TEAM mod Kommissionen, Sml. II, s. 4073, præmis 27).
- 75 I det foreliggende tilfælde fremgår det af stævningens afsnit VIII, at den culpøse adfærd, som sagsøgeren foreholder Kommissionen, består i at have gennemført udbudsproceduren vedrørende projekt FD RUS 9603 på en måde, der er i strid med gældende regler. Sagsøgeren påstår af denne grund af have lidt en skade som følge af, at kontrakten vedrørende projektet blev tildelt en anden bydende. Denne skade består i en udebleven fortjeneste, som vurderes at beløbe sig til 550 000 DEM, eller, i det mindste, i omkostningerne ved udarbejdelsen af budet, som vurderes at beløbe sig til 225 250 DEM, hvilket beløb sagsøgeren nærmere har redegjort for i replikken.
- 76 Disse oplysninger var tilstrækkelig præcise til, at Kommissionen kunne forsvare sig mod erstatningskravet, hvilket den i øvrigt har gjort i svarskriftet og duplikken.

- 77 Kommissionens argumenter, hvorefter sagsøgeren har tilsidesat formforskrifterne i artikel 19 i statuten for Domstolen og i procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c) og d), må følgelig forkastes.
- 78 Herefter kan den første indsigelse ikke lægges til grund.

Anden indsigelse om, at sagen er anlagt for sent

- 79 Kommissionen har gjort gældende, at sagsøgerens annullationssøgsmål vedrørende dens beslutning af 26. juni 1998 er indbragt for sent. Tidspunktet for søgsmålets indførelse i Rettens register, nemlig den 15. september 1998, ligger efter udløbet af den frist på to måneder og seks dage, som sagsøgeren havde til at anlægge en sådan sag. Men også selv om sagsøgeren havde indleveret stævningen til Domstolens Justitskontor før udløbet af den omtalte frist, havde sagsøgeren måttet bære konsekvenserne af at have angivet en forkert kompetent retsinstant i stævningen. Sagsøgerens fejl må nemlig ikke kunne påvirke sagsøgtets stilling.
- 80 Herom bemærkes, at datoen for indleveringen til Justitskontoret ifølge artikel 43, stk. 3, i procesreglementet er eneafgørende for beregningen af procesfristerne. I det foreliggende tilfælde har Kommissionen ikke bestridt, at stævningen, selv om den først blev indført i Rettens register den 15. september 1998, blev indleveret til dens Justitskontor den 11. september 1998, samme dag, som den blev indleveret til Domstolens Justitskontor og af dette videresendt til Rettens Justitskontor. På denne dato var den frist, inden for hvilken sagsøgeren kunne begære Kommissionens beslutning af 26. juni 1998 annulleret, ikke udløbet, sådan som Kommissionen også har erkendt.

- 81 Det følger heraf, at Kommissionens anden indsigelse, som den da også frafaldt under retsmødet, må forkastes.

Tredje indsigelse, hvorefter påstanden om, at det skal overdrages sagsøgeren at gennemføre projekt FD RUS 9603, ikke kan admitteres

- 82 Ifølge Kommissionen kan sagsøgerens anden påstand, nemlig at Retten skal fastslå, at Kommissionen var forpligtet til at overdrage sagsøgeren gennemførelsen af projekt FD RUS 9603, ikke fremmes til realitetsbehandling.
- 83 Herom bemærkes, at det, som fremhævet af Kommissionen, ikke tilkommer Retten under udøvelsen af dens kompetence at meddele fællesskabsinstitutionerne påbud eller at træffe afgørelser på deres vegne (jf. bl.a. dom af 8.7.1999, sag C-5/93 P, DSM mod Kommissionen, Sml. I, s. 4695, præmis 36, og Rettens dom af 15.9.1998, forenede sager T-374/94, T-375/94, T-384/94, og T-388/94, European Night Services m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 3141, præmis 53).
- 84 Den kompetence, som Fællesskabets retsinstanser råder over i annullationssøgsmål efter traktatens artikel 173, begrænser sig til en prøvelse af den anfægtede retsakts lovlighed. Såfremt Retten finder retsakten ulovlig, annulleres den. Det påhviler derfor ifølge traktatens artikel 176 (nu artikel 233 EF) vedkommende institution at træffe de nødvendige foranstaltninger til at opfylde annullationsdommen (Rettens dom af 27.1.1998, sag T-67/94, Ladbroke Racing mod Kommissionen, Sml. II, s. 1, præmis 200).
- 85 Ved påkendelsen af erstatningskrav på grundlag af traktatens artikel 215 skal Fællesskabets retsinstanser undersøge, om de forhold, den pågældende fællesskabsinstitutionen beskyldes for, er retsstridige og kan pådrage den ansvar, om

der er årsagsforbindelse mellem de påtalte forhold og den skade, som sagsøgeren hævder at have lidt, samt om, og i hvilket omfang, denne skade er bevist.

- 86 I det foreliggende tilfælde er Retten således hverken kompetent til at udtale sig om kvaliteten af sagsøgerens bud i forhold til konkurrenternes i den omtvistede udbudsprocedure eller til at meddele Kommissionen påbud om at tildele sagsøgeren kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603.
- 87 Der må således gives Kommissionen medhold i den tredje indsigelse, og stævningens anden påstand må afvises fra realitetsbehandling, eftersom den falder uden for den kompetence, som Fællesskabets retsinstanser er tillagt ved traktaten.
- 88 Søgsmålet kan således kun admitteres, i det omfang det tager sigte på annullation af Kommissionens beslutning om ikke at tildele sagsøgeren kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603 og på tilkendelse af erstatning for den skade, som sagsøgeren påstår at have lidt som følge af Kommissionens adfærd.

Realiteten

Påstanden om annullation af Kommissionens beslutning af 26. juni 1998

- 89 Sagsøgeren har til støtte for annullationspåstanden fremført et samlet anbringende om, at reglerne for udbudsprocedurer og princippet om »loyal konkurrence« er blevet tilsidesat. Dette anbringende består i det væsentlige af tre dele.

Anbringendets første del

- 90 Sagsøgeren hævder, at AGRER overtrådte artikel 12, stk. 1, 2 og 4, i de almindelige regler, hvilket burde have foranlediget Kommissionen til at annullere resultatet af udbudsproceduren i overensstemmelse med artikel 24, stk. 2, litra f), i de almindelige bestemmelser. Til støtte for denne påstand har sagsøgeren fremført tre argumenter.
- 91 Sagsøgeren har for det første henvist til en frokost, som Van de Walle arrangerede i sit hjem den 11. maj 1997, og hvorunder Cherekaev og AGRER's generaldirektør, Couturier, blev bragt sammen. Sagsøgeren kritiserer Van de Walle for således inden vurderingen af buddene at have ønsket at skabe kontakt mellem projektmotagerens repræsentant og AGRER.
- 92 Herom skal Retten bemærke, at Van de Walle har bekræftet, at denne frokost fandt sted. Det er sket dels i en skrivelse, som han den 28. april 1998 sendte til Kommissionen som svar på dennes anmodning om en forklaring på de beskyldninger, sagsøgeren havde rettet mod ham i sin skrivelse af 9. april 1998, dels under Rettens afhøring af ham som vidne.
- 93 Endvidere er det ubestridt, at den begrænsede udbudsprocedure vedrørende projekt FD RUS 9603 allerede var i gang i maj 1997 (jf. Kommissionens svar af 28.7.1999 på Rettens skriftlige spørgsmål af 12.7.1999). Van de Walle bekræftede under afhøringen, at han på dette tidspunkt vidste, at han var blevet udpeget til medlem af Vurderingsudvalget. Han udelukkede ikke, at projektet blev drøftet under frokosten.

- 94 Som Kommissionen har påpeget i svarskriftet, fremgår det imidlertid af ovennævnte skrivelse fra Van de Walle, at et medlem af sagsøgerens direktion, nemlig Meyn, ligeledes deltog i frokosten, hvilket selskabet ikke har bestridt i replikken.
- 95 Adspurgt under retsmødet tydeliggjorde sagsøgeren sin argumentation ved at fremhæve, at selskabet ikke kritiserede afholdelsen af frokosten som sådan, men at denne havde dannet ramme om en særlig tæt kontakt mellem Van de Walle, Couturier og Cherekaev, som havde ført til et forsøg på at bestikke sidstnævnte for at udvirke, at det blev overdraget AGRER at gennemføre projektet.
- 96 Efter denne præcisering fremgår det, at argumentet reelt er sammenfaldende med det, der behandles under anbringendets andel del vedrørende Van de Walle's påståede forsøg på at bestikke Cherekaev under dennes ophold i Belgien i dagene 11., 12. og 13. maj 1997 for at sikre, at kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603 blev tildelt AGRER (jf. præmis 120). Det er derfor uforholdende at tage stilling til dette argument i nærværende del af dommen, hvori anbringendets første del behandles.
- 97 For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at Van de Walle har bistået AGRER ved udarbejdelsen af den tekniske del af selskabets bud.
- 98 Indledningsvis har sagsøgeren i forbindelse med dette punkt anmodet om, at Ochs blev afhørt som vidne.
- 99 Under Rettens afhøring af Ochs bekræftede denne sagsøgerens påstand, idet han henviste til udtalelser, som tre forskellige personer havde fremsat over for ham.

- 100 For det første foreslog et medlem af AGRER's personale, Chabot, i en telefonsamtale i juni 1996 over for ham, at AGRER og sagsøgeren dannede et konsortium med henblik på projekt FD RUS 9603. Chabot oplyste, at Van de Walle skulle bistå ham ved udarbejdelsen af den tekniske del af AGRER's bud.
- 101 For det andet kontaktede Russe, som på det pågældende tidspunkt også var ansat hos AGRER, i april 1997 telefonisk Ochs for at tilbyde ham ansættelse i selskabet i forbindelse med projekt FD RUS 9603. Under denne telefonsamtale oplyste Russe Ochs om, at Van de Walle deltog i udarbejdelsen af den tekniske del af AGRER's bud.
- 102 Endelig anførte endnu et medlem af AGRER's personale, Mertens, i perioden 10.-13. juni 1997 telefonisk over for Griffith, der var ansat i ULG Consultants Ltd — sagsøgerens britiske partner under den omtvistede udbudsprocedure — at Van de Walle havde hjulpet AGRER med at udarbejde den tekniske del af selskabets bud.
- 103 Under retsmødet benægtede Van de Walle kategorisk at have tilbudt AGRER nogen som helst form for bistand til udarbejdelsen af selskabets bud.
- 104 Om den sidstnævnte af de af Ochs anførte omstændigheder skal Retten indledningsvis bemærke, at sagsøgeren i stævningen angiver, at Mertens' telefonopkald var rettet til Griffith's overordnede, Moffett. I øvrigt angives samtalen at være blevet ført den 14. august 1997. Sagsøgeren henstiller til Retten, at den afhører Moffett vedrørende dette punkt. Efter at sagsøgeren under retsmødet var blevet udspurgt om modsætningsforholdet mellem stævningens version og den, der fremgik af Ochs' vidneforklaring, frafaldt selskabet at påberåbe sig dette element i stævningen.

- 105 Endvidere beviser den omstændighed, at nogle ansatte hos AGRER oplyste Ochs om, at Van de Walle deltog i udarbejdelsen af den tekniske del af selskabets bud, ikke, at han rent faktisk deltog. Der lægges således vægt på, at de tre udtalelser, Ochs har nævnt, blev fremsat før den 16. juni 1997, hvor sagsøgeren indgav sit bud på projekt FD RUS 9603 til Kommissionen. Det kan derfor ikke udelukkes, at AGRER's medarbejdere — som sagsøgeren på intet tidspunkt har ønsket afhørt som vidner, selv ikke da Van de Walle foreslog Retten dette, da han blev afhørt — påstod, at Van de Walle deltog i udarbejdelsen af den tekniske del af AGRER's bud, for at overtale sagsøgeren til at danne et konsortium sammen med AGRER med henblik på den omtvistede udbudsprocedure. Sagsøgeren anfører i øvrigt i stævningen, at der i maj og juni 1996 blev rettet henvendelse til selskabet med henblik på oprettelsen af et sådant konsortium.
- 106 På denne baggrund kan Ochs' vidneforklaring ikke anses for at bevise den påstand fra sagsøgeren, der er nævnt i præmis 97 ovenfor.
- 107 For det andet henviser sagsøgeren i stævningen til et anonymt telefonopkald af 8. august 1997 til en af sine sekretærer, Dietzsch, som straks gjorde et notat om opkaldets indhold.
- 108 Dette notat, der er knyttet til stævningen som bilag 17, har følgende indhold:

»Jeg har i dag modtaget et telefonopkald fra en mand, der ønskede at være anonym. Han sagde, at vi var på førstepladsen med hensyn til projektet i Rusland. Russerne har givet os maksimumspoint. Dette vil AGRER ikke acceptere. Han sagde: 'De foretager sig alt muligt ... Selv ved hjælp af penge ... De må passe på ... Jeg råder Dem til at kontakte den kompetente tjenestemand i Bruxelles og spørge ham, hvordan situationen er ... Men meget diskret!'«

(»Ich erhielt heute einen Anruf von einem Herren, der anonym bleiben wollte. Dieser Herr sagte, daß wir im Rußland-Projekt auf Platz 1 seien. Die Russen hätten uns die maximale Punktzahl gegeben. Die Firma AGRER werde sich damit nicht zufriedengeben. Er sagte: 'They are doing everything ... Even with money ... You should be careful ... I advise you to touch the respective officer in Brussels and ask him what the situation is ... But very softly!'«)

- 109 Idet Retten finder det ufor nødvendent at behandle bevisværdien af dette notat — der i øvrigt, som påpeget af Kommissionen, ikke er dateret den 8. august 1997, men den 7. august 1997 — i betragtning af forbindelsen mellem dets forfatter og sagsøgeren, skal det blot konstateres, at det ikke beviser Van de Walle's bistand til AGRER ved udarbejdelsen af selskabets bud.
- 110 For det tredje har sagsøgeren i replikken hævdet, at selskabet efter at have indleveret stævningen fik kendskab til udtalelser fremsat af Dunleavy, som bekræfter dets mistanke om, at Van de Walle deltog i udarbejdelsen af AGRER's bud. Sagsøgeren henstillede til Retten at afhøre Dunleavy som vidne.
- 111 Retten kan imidlertid kun konstatere, at Dunleavy under afhøringen kategorisk benægtede at have erfaret, at Van de Walle havde bistået AGRER ved udarbejdelsen af selskabets bud.
- 112 Sammenfattende godtgør ingen af de beviser, som sagsøgeren har fremlagt, at Van de Walle hjalp AGRER med at udarbejde den tekniske del af selskabets bud.
- 113 I øvrigt skal det fremhæves, at hvis Van de Walle havde ønsket at give AGRER en fordel i den omtvistede udbudsprocedure ved at hjælpe selskabet med at

udarbejde dets bud, ville en sådan forudindtaget efter al sandsynlighed have afspejlet sig i hans bedømmelser under vurderingsproceduren den 9. og 10. juli 1997. Det fremgår imidlertid af protokollen herfor, at Van de Walle under den tekniske vurdering gav to bydende, herunder sagsøgeren, flere point end AGRER. Denne konstatering gør det muligt definitivt at tilbagevise den påstand fra sagsøgeren, der er nævnt i præmis 97 ovenfor.

- 114 For det tredje har sagsøgeren gjort gældende, at AGRER har bestukket højtstående russiske embedsmænd i Landbrugsministeriet for at udvirke, at selskabet blev tildelt kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603.
- 115 Idet Retten finder det uforholdsmæssigt at tage stilling til, om dette — i replikken fremsatte — argument kan admitteres på baggrund af procesreglementets artikel 48, stk. 2, bemærkes, at sagsøgeren anmodede om, at Dunleavy blev afhørt om det pågældende punkt. Denne benægtede imidlertid under retsmødet kategorisk at have udtalt eller erfaret, at AGRER havde bestukket eller forsøgt at påvirke repræsentanter for de russiske myndigheder for at opnå, at selskabet blev tildelt kontrakten.
- 116 Da Dunleavy's vidneforklaring er det eneste bevis, som sagsøgeren har fremført til støtte for den påstand, der er nævnt i præmis 114 ovenfor, må denne påstand således forkastes.
- 117 Det følger af det foregående (præmis 90-116), at anbringendets første del må forkastes.

Anbringendets anden del

- 118 Sagsøgeren har gjort gældende, at Van de Walle har forsøgt at bestikke Cherekaev, og at SATEC har prøvet at bestikke en repræsentant for de russiske myndigheder samt øvet pression mod Cherekaev. En sådan adfærd udgør en alvorlig tilsidesættelse af princippet om »loyal konkurrence«, som er grundlaget for enhver udbudsprocedure. Den burde have foranlediget Kommissionen til at annullere resultatet af den omtvistede procedure i medfør af artikel 24, stk. 2, litra f), i de almindelige bestemmelser.
- 119 I stævningen fremfører sagsøgeren to argumenter til støtte for denne påstand.
- 120 For det første hævder sagsøgeren, at Van de Walle under Cherekaev's ophold i Belgien i dagene den 11., 12. og 13. maj 1997 tilbød denne et beløb på 50 000 USD, mod at AGRER blev overdraget gennemførelsen af det omtvistede projekt. Som omtalt i præmis 95 ovenfor, forklarede sagsøgeren under retsmødet, at den frokost, Van de Walle afholdt i sit hjem den 11. maj 1997, dannede ramme om en særlig tæt kontakt mellem Van de Walle, Couturier og Cherekaev, som mundede ud i det påståede bestikkelsesforsøg.
- 121 Retten finder, at en sådan påstand for at kunne anses for godtgjort skal bygge på uigendrivelige beviser eller i det mindste en række objektive, relevante og samstemmende indicier.
- 122 I det øjemed henstiller sagsøgeren i stævningen til Retten at afhøre Cherekaev om, hvad der skete under hans ophold i Belgien i maj 1997. Som tidligere nævnt, har

Cherekaev ikke reageret på den indkaldelse, Retten har tilstillet ham med henblik herpå.

- 123 Ochs, som sagsøgeren også havde ønsket indkaldt som vidne, anførte under vidneafhøringen, at Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademi's ansvarlige for forbindelser udadtil, Gluchowzewa, som havde ledsaget Cherekaev under dennes rejse til Belgien i maj 1997, efter deres ophold havde oplyst ham om, at Van de Walle havde forsøgt at bestikke Cherekaev for at udvirke, at kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603 blev tildelt AGRER.
- 124 Under retsmødet benægtede Van de Walle kategorisk denne påstand og tilføjede, at han aldrig havde fremhævet nogen af buddene over for Cherekaev.
- 125 Selv om Gluchowzewa, som sagsøgeren også havde ønsket som vidne, havde bekræftet Ochs' udsagn, ville hendes forklaring ikke i sig selv have kunnet bortvejre modsætningen mellem Ochs' og Van de Walle's vidneforklaringer.
- 126 Følgelig må det undersøges, om der i sagens akter er oplysninger, der underbygger Ochs' udsagn.
- 127 Dette ses slet ikke at være tilfældet. Tværtimod fremgår det af protokollen for den anden vurderingsprocedure, at Van de Walle, som nævnt i præmis 113 ovenfor, under den tekniske vurdering gav to bydende, herunder sagsøgeren, flere point end AGRER. Hvis Van de Walle havde intervenseret til fordel for AGRER over for

Cherekaev under dennes ophold i Belgien i maj 1997, ville dette efter al sandsynlighed have afspejlet sig i hans bedømmelser under den første vurderingsprocedure.

- 128 I mangel af uigendrivelige beviser eller objektive, relevante og samstemmende indicier på dette punkt må Retten drage den konklusion, at sagsøgerens påstand om bestikkelsesforsøget ikke er godtgjort.
- 129 For det andet har sagsøgeren hævdet, at SATEC efter den første vurderingsprocedure udøvede et stærkt pres på Cherekaev. Der blev ligeledes gjort et bestikkelsesforsøg over for en repræsentant for de russiske myndigheder (der blev tilbudt udbetaling af 50 000 USD). Det tog sigte på at lade projektet komme en anden organisation end Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademi til gode. Dette forsøg mislykkedes takket være Cherekaev's indgriben.
- 130 Herom bemærkes indledningsvis, at sagsøgeren ikke har forklaret nærmere, hvilken form for pression SATEC skulle have øvet over for Cherekaev.
- 131 Endvidere henstiller sagsøgeren i stævningen til Retten, at den afhører Cherekaev som vidne. Da denne ikke har reageret på Rettens vidneindkaldelse, og da sagsøgeren ikke er fremkommet med andre oplysninger til underbygning af sine påstande vedrørende dette punkt, må det konkluderes, at de ikke er bevist.
- 132 Selv om der havde været bevis for de af sagsøgeren påståede forhold, og Kommissionen havde haft kendskab til dem på det pågældende tidspunkt, ville de under alle omstændigheder kun kunne have foranlediget denne til at udelukke SATEC fra udbudsproceduren. De kunne derimod ikke have ændret Kommissionens beslutning om at tildele AGRER kontrakten.

133 Det følger af det foregående, at anbringendets anden del må forkastes.

Anbringendets tredje del

134 Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat sin forpligtelse ifølge princippet om »loyal konkurrence« til at optræde uvildigt og gennemføre udbudsproceduren på en forskriftsmæssig måde. Sagsøgeren har fremført seks argumenter til støtte for denne påstand.

135 For det første har sagsøgeren kritiseret, at Portier både ledte interviewet den 9. juli 1997 og deltog i afstemningen under den første vurderingsprocedure.

136 Da Retten anmodede sagsøgeren om at angive retsgrundlaget for dette argument, fremlagde sagsøgeren (jf. dennes svar af 3.9.1999 på Rettens skriftlige spørgsmål af 12.7.1999) »Guidelines for task managers for awarding service contracts (TACIS)« [»Retningslinjer for projektledere med henblik på tildeling af tjenesteydelseskontrakter (TACIS)«, herefter »retningslinjerne«]. Det fremgår af en bestemmelse i kapitel VIII (»Begrænset udbud«), afsnit D (»Vurderingsudvalg«), punkt 2, litra a), at udvalgets formand for at sikre dennes neutralitet i vurderingsproceduren ikke har stemmeret. At Portier ledede interviewet af sagsøgeren var ifølge denne i strid med bestemmelsen i kapitel VIII, afsnit D, punkt 2, litra b), ifølge hvilken projektlederen, her Portier, kun kan deltage i afstemningen som repræsentant for Kommissionen, hvis han ikke er formand for Vurderingsudvalget.

137 Idet Retten finder det uforholdsmæssigt at tage stilling til den formalitetsindsigelse, som Kommissionen under retsmødet rejste vedrørende de oplysninger, som sagsøgeren

fremkom med i sit svar af 3. september 1999, bemærkes, at sagsøgeren ikke bestrider oplysningerne i svarskriftet om, at det var Daniilidis, der førte forsædet i det første Vurderingsudvalg, idet han ikke deltog i afstemningen.

- 138 Kommissionen udelukker ganske vist ikke, at Daniilidis ikke deltog i samtlige interviews under den første vurderingsprocedure, og at Portier i hans fravær ledede et eller flere interviews, heraf interviewet med sagsøgeren.
- 139 Denne omstændighed, som Kommissionen under retsmødet forklarede med, at tjenstlige anliggender fra tid til anden kunne have foranlediget Daniilidis, der som foreskrevet i reglerne for udbudsprocedurer er tjenestemand i Kommissionen, til ikke at være til stede under interviewene, var dog uden betydning for sagsøgerens situation under den første vurderingsprocedure. Sagsøgeren ansås nemlig ved afslutningen af proceduren for at være den, der havde afgivet det bedste bud.
- 140 At gå ind på sagsøgerens opfattelse ville i øvrigt kun kunne lede til den konklusion, at Kommissionen burde have annulleret resultatet af den første vurderingsprocedure, hvilket den også gjorde. Derimod kunne den påståede uregelmæssighed, som sagsøgeren ikke har hævdet en gentagelse af under vurderingsproceduren den 4. og 5. marts 1998, på ingen måde have berørt gyldigheden af den anden vurderingsprocedure, der mundede ud i den anfægtede beslutning.
- 141 Sagsøgerens argumentation på dette punkt må herefter forkastes.
- 142 Idet Retten finder det uforholdsmæssigt at tage stilling til formaliteten på baggrund af procesreglementets artikel 48, stk. 2, må det argument, som sagsøgeren fremførte

i sit ovenfor i præmis 136 omtalte svar — og ifølge hvilket Daniilidis' fravær under nogle af interviewene under den første vurderingsprocedure var i strid med en bestemmelse i retningslinjerne, hvori det kræves, at Vurderingsudvalgets medlemmer deltager i samtlige udvalgets møder (kapitel VIII, afsnit D, punkt 3) — forkastes af de samme grunde som dem, der er anført i præmis 139 og 140 ovenfor.

- 143 For det andet har sagsøgeren påstået, at Portier under den første vurderingsprocedure uberettiget favoriserede SATEC, idet han i strid med gældende regler på området lod den økonomiske del af selskabets bud behandle, selv om den tekniske del kun havde opnået 65 point.
- 144 Det fremgår imidlertid af protokollen for den første vurderingsprocedure, at der ikke er grundlag for sagsøgerens påstande. Ved den tekniske vurdering bedømte Vurderingsudvalgets medlemmer SATEC's bud til gennemsnitligt at ligge under den tærskelværdi (below limit) på 65 point, som skulle nås, for at det også kunne komme i betragtning ved den økonomiske vurdering. Det blev derfor allerede afvist under den tekniske vurdering. Kun to bud, nemlig sagsøgerens og AGRER's, blev underkastet en økonomisk vurdering, da de på det tekniske plan havde opnået flere point end tærskelværdien på 65 point.
- 145 For det tredje har sagsøgeren anfægtet lovligheden af Kommissionens beslutning om at foretage endnu en vurdering af buddene. Den første vurderingsprocedure viste, at sagsøgerens bud var langt det bedste. Den begrundelse, at Cherekaev havde givet sagsøgerens bud for mange point, kan ikke accepteres. Dels havde han overholdt de af Kommissionen fastsatte begrænsninger for udøvelsen af hans funktion som medlem af Vurderingsudvalget. Dels rettede Kommissionen overhovedet ikke nogen kritik mod Portier, som ifølge sagsøgeren havde givet SATEC et unormalt stort antal point.

- 146 Sagsøgeren har i replikken anført, at det ikke udelukkende kan skyldes Cherekaev's bedømmelse, at kun to af de otte bydende under den første vurderingsprocedure opnåede tilstrækkelig mange point for den tekniske del til, at også den økonomiske del af deres bud kunne komme i betragtning. Et sådant resultat indebærer, at også andre af Vurderingsudvalgets medlemmer gav pointtal under tærskelværdien på 65 point. Sagsøgeren har endvidere påstået, at Portier og Van de Walle gav SATEC og AGRER unormalt høje pointtal under den første vurderingsprocedure.
- 147 Om dette spørgsmål skal Retten påpege, at Kommissionen har en vid skønsmargen i relation til de faktorer, der skal tages i betragtning ved indgåelse af en aftale efter udbud (Domstolens dom af 23.11.1978, sag 56/77, Agence européenne d'intérims mod Kommissionen, Sml. s. 2215, præmis 20, og Rettens dom af 8.5.1996, sag T-19/95, Adia Interim mod Kommissionen, Sml. II, s. 321, præmis 49). Fællesskabets retsinstansers kontrol skal begrænse sig til en efterprøvelse af, om reglerne for proceduren og om angivelse af en begrundelse er overholdt, om de faktiske omstændigheder er materielt rigtige, og om der foreligger et åbenbart urigtigt skøn eller magtfordrejning.
- 148 I det foreliggende tilfælde fremgår det af protokollen for Vurderingsudvalgets møde den 9. og 10. juli 1997, at kun to af de ni konkurrerende bud opnåede et højere gennemsnitligt pointtal end den tærskelværdi på 65 point, som skulle nås for at komme i betragtning ved den økonomiske vurdering. De øvrige seks bydende fik for den tekniske del af deres bud gennemsnitligt mellem 50,47 og 62,44 point af Vurderingsudvalgets medlemmer.
- 149 Efter den tekniske vurdering blev Cherekaev gjort opmærksom på, at han kun havde givet sagsøgerens bud flere point end de 65, der som nævnt udgjorde tærskelværdien, og at hans pointtal adskilte sig væsentligt fra de øvrige bedømmes. Efter at have påhørt Cherekaev's forklaringer og taget til efterretning, at han fastholdt sin pointgivning — hvilket gjorde det umuligt at mindske den konstaterede forskel — gik Vurderingsudvalgets medlemmer over til den økonomiske vurdering af de to bud, der var tilbage efter den tekniske vurdering, og konkluderede, at sagsøgerens bud var det bedste. Vurderingsud-

valget gjorde dog Kommissionen opmærksom på, at der, hvis den godkendte resultatet af vurderingsproceduren, måtte afklares to tekniske spørgsmål sammen med sagsøgeren, inden kontrakten blev underskrevet. Der måtte udpeges en tredje lokal ekspert og fremlægges en skriftlig erklæring om, at ingen af de af sagsøgeren udpegede lokale eksperter var ansat i Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademi.

150 Ved denne fremgangsmåde iagttog Vurderingsudvalget nøje de bestemmelser i retningslinjerne, som skal følges, når der er stor forskel mellem det antal point, som én bedømmer har givet, og det antal, som Vurderingsudvalgets øvrige medlemmer har givet.

151 Det hedder i retningslinjernes kapitel VIII, afsnit G («Vurderingsprocessen», s. 30):

»In the event that some evaluators deviate from the majority of the Committee in their marks and particularly in the case of extreme evaluators the Chairman, before the signature of the grids, asks the deviating evaluators the reasons of their disagreement with the other members of the Committee and ask[s] if they really wish to confirm their marks.

If the deviating evaluators are firm in their position the Committee sign the grids ...«

(»Hvis nogle bedømmers pointgivning afviger fra udvalgsflertallets, og især hvis der er tale om yderliggående pointgivning, skal formanden, inden vurderings-

skemaerne underskrives, anmode de pågældende bedømmere om at angive grundene til, at de er uenige med udvalgets øvrige medlemmer, og spørge dem, om de virkelig ønsker at fastholde de givne point.

Hvis de bedømmere, der har givet afvigende point, fastholder disse, underskriver udvalget skemaerne ...«.)

- 152 Som understreget i svarskriftet, er Kommissionen som ordregivende myndighed ikke bundet af Vurderingsudvalgets forslag (førnævnte dom i sagen TEAM mod Kommissionen, præmis 76, og Domstolens dom af 16.9.1999, sag C-27/98, Metalmeccanica Fracasso og Leitschutz Handels- und Montage, Sml. I, s. 5697, præmis 33 og 34). At Kommissionen ikke overdrog det til sagsøgeren at gennemføre projekt FD RUS 9603, selv om Vurderingsudvalget anså sagsøgerens bud for det bedste, udgør således ikke i sig selv en uregelmæssighed ved proceduren, der kan medføre annullation af Kommissionens beslutning af 26. juni 1998 om at tildele AGRER den pågældende kontrakt.
- 153 Det skal dog undersøges, om Kommissionen ved at annullere resultatet af vurderingsproceduren den 9. og 10. juli 1997 og gennemføre en ny vurdering den 4. og 5. marts 1998 gjorde sig skyldig i et alvorligt og åbenbart urigtigt skøn.
- 154 Ifølge Kommissionen var det nødvendigt at træffe en sådan beslutning, fordi Cherekaev uden nogen gyldig forklaring havde foretaget en usædvanlig pointgivning under den tekniske vurdering (jf. Kommissionens skrivelse af 8.1.1998 til Cherekaev).
- 155 Som Vurderingsudvalget straks selv konstaterede efter den tekniske vurdering, afveg Cherekaev's pointgivning betydeligt fra de øvrige udvalgsmedlemmers,

bortset fra de point, han havde givet sagsøgeren. Til trods for at samtlige øvrige bedømmere havde vurderet, at flere bud på det tekniske plan fortjente et pointtal over tærskelværdien på 65 point, havde Cherekaev givet samtlige bydende undtagen sagsøgeren langt færre point, nemlig fra 37,50 til 53,20. Sagsøgeren havde han givet 72,70 point. Hvis Cherekaev's point ikke havde indgået, ville ikke to, men fire bud på det tekniske plan have opnået et højere gennemsnitligt pointtal end 65 og dermed også være blevet vurderet økonomisk.

- 156 I modsætning til hvad sagsøgeren har påstået, var Van de Walle's og Portier's pointtal på ingen måde yderliggående. Således gav hverken Van de Walle eller Portier SATEC et unormalt stort antal point. Det var ganske vist dem, der gav denne virksomhed flest point, men deres vurderinger adskilte sig kun fra de øvrige bedømmere — bortset fra Cherekaev's — med fra 4 til 7 point, dvs. en væsentlig mindre forskel end den, der blev konstateret mellem det antal point, som Cherekaev havde givet de bydende, bortset fra sagsøgeren, og det antal point, som de øvrige medlemmer af Vurderingsudvalget havde givet dem. I øvrigt gav Van de Walle og Portier også andre bydende over 65 point. Van de Walle og Portier gav heller ikke AGRER et overdrevent stort antal point. Denne virksomhed fik faktisk flere point af to andre medlemmer af Vurderingsudvalget end af dem.

- 157 Cherekaev anførte i sin forklaring til Vurderingsudvalgets øvrige medlemmer på sin bedømmelse af buddenes tekniske del, at den dels ikke blot afspejlede hans egen, men også hans institutions opfattelse, dels byggede på de kontakter, som han havde haft med virksomhederne under deres studiebesøg i Rusland (protokollen for Vurderingsudvalgets møde den 9. og 10.7.1997, s. 10).

- 158 Kommissionen havde ret til ikke acceptere en sådan forklaring.

- 159 For det første repræsenterede Cherekaev den institution, som skulle have gavn af projektet, nemlig Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademi, i Vurderingsudvalget, og det var derfor kun naturligt, at hans pointgivning afspejlede denne institutions opfattelse. Han kunne derfor ikke med føje påberåbe sig denne omstændighed som begrundelse for sine vurderinger. Desuden ville det, hvis man godtog en sådan forklaring, skade den ligevægt, der tilstræbes med stemmevægtsfordelingen i reglerne for vurderingsprocedurer, idet projektmodtagerens repræsentant derved ville blive tillagt en uberettiget stor stemmevægt.
- 160 For det andet må, som Kommissionen med rette har fremhævet i sine skriftlige indlæg, bedømmernes vurderinger kun være baseret på en gennemgang af de bydendes skriftlige bud. De kontakter, som projektmodtagerens repræsentant måtte have haft med nogle af de bydende i Rusland, må ikke komme i betragtning ved repræsentantens bedømmelse af de afgivne bud, da man ellers løber den risiko, at subjektive vurderingselementer kommer til at spille en rolle i en procedure, som, for at de bydende kan have lige muligheder og derved blive behandlet lige, udelukkende bør bygge på objektive kriterier for så vidt angår tildelingen af den pågældende kontrakt. Det bestemmes i øvrigt i punkt 3 i bilag III til TACIS -forordningen, der omhandler principperne for tildeling af kontrakter ved udbud, at en tilbudsgivers specifikke erfaringer med TACIS ikke må tages i betragtning, når buddene bedømmes.
- 161 I betragtning af dels den store forskel mellem Cherekaev's og de øvrige bedømmernes pointgivning samt mellem de antal point, som han gav henholdsvis sagsøgeren og de øvrige bydende, dels manglen på en gyldig forklaring fra Cherekaev på denne forskel, gjorde Kommissionen sig ikke skyldig i et alvorligt og åbenbart urigtigt skøn, da den i sin skrivelse af 8. januar 1998 til Cherekaev anførte, at denne under vurderingsproceduren den 9. og 10. juli 1997 ikke havde udvist den uvildighed, der kræves i sådanne procedurer.
- 162 Som påpeget af sagsøgeren under retsmødet, var der på trods af Cherekaev's pointgivning ganske vist stadig tale om en vis konkurrence efter den tekniske vurdering, idet der var to bydende tilbage ved den økonomiske vurdering.

163 Som allerede nævnt (præmis 155), havde Cherekaev's pointgivning dog i betydelig grad fordrejet resultaterne af den tekniske vurdering, og fire i stedet for to bud havde kunnet underkastes en økonomisk vurdering, hvis hans point ikke havde indgået i beregningen. Desuden påvirkede Cherekaev's vurdering af den tekniske del af de to bud, der også blev vurderet økonomisk, konkurrencen mellem de pågældende bydende ud over den tekniske vurderings fase. Som det fremgår af både protokollen for det omtvistede vurderingsudvalgsmøde og Kommissionens skriftlige indlæg, fandt bestemmelsen af, hvilket bud der var det bedste, nemlig sted på grundlag af en vægtning mellem den tekniske og den økonomiske vurdering, hvori den førstnævnte talte 70% og den sidstnævnte 30%. Cherekaev's pointgivning på den tekniske vurderings stadium påvirkede således helt frem til vurderingsprocedurens slutning de bydende, hvis bud blev underkastet en økonomisk vurdering, herunder sagsøgerens.

164 For på ny at sikre alle bydende ligebehandling og dermed lige muligheder, sådan som det påhviler den at gøre på alle stadier i en udbudsprocedure (jf. bl.a. Rettens dom af 17.12.1998, sag T-203/96, Embassy Limousines & Services mod Parlamentet, Sml. II, s. 4239, præmis 85), havde Kommissionen derfor ret til at annullere resultatet af vurderingsproceduren den 9. og 10. juli 1997 og gennemføre en ny, hvortil de samme bydende havde adgang, som havde konkurreret med hinanden under den første vurderingsprocedure, idet den drog omsorg for, at projektmodtageren under denne anden vurderingsprocedure var repræsenteret af en anden end Cherekaev.

165 Ganske vist nævnes det i artikel 24 i de almindelige bestemmelser, der danner grundlag for sådanne beslutninger, kun udtrykkelig, at Kommissionen kan beslutte at afslutte eller annullere udbudsproceduren eller bestemme, at proceduren indledes på ny, om nødvendigt på et andet grundlag.

- 166 Det følger imidlertid af denne bestemmelses generelle systematik og af princippet om forsvarlig forvaltning, at Kommissionen af hensyn til de administrative procedurers økonomi og effektivitet samt i projektmodtagerens interesse kunne indskrænke sig til at annullere resultatet af den omtvistede vurderingsprocedure og gennemføre en ny, sådan som den også gjorde i det foreliggende tilfælde.
- 167 Endvidere er Kommissionen ikke, når en administrativ procedure er behæftet med en fejl, forpligtet til at gentage samtlige faser forud for fejls opståen, når denne ikke har berørt disse faser, medmindre der foreligger en udtrykkelig bestemmelse om det modsatte (jf. Rettens dom af 20.4.1999, forenede sager T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313/94 — T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 og T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij NV m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 931, præmis 189-250). I det foreliggende tilfælde berørte den uregelmæssighed, der opstod under den første vurderingsprocedure, ikke de faser, som bestod i udarbejdelsen af udbudsbetingelserne og opstillingen af den begrænsede liste over ansøgere, der skulle have adgang til at afgive bud. Det var således med fuld ret, at Kommissionen gentog udbudsproceduren fra og med den fase, hvor buddene blev vurderet, i stedet for at gentage den helt fra begyndelsen.
- 168 Endvidere må det konstateres, at sagsøgte på en overbevisende måde besvarede sagsøgerens spørgsmål om, hvorfor Kommissionen besluttede at annullerede resultatet af vurderingsproceduren den 9. og 10. juli 1997 seks måneder efter gennemførelsen af den, efter at den i en skrivelse af 1. oktober 1997 havde givet indtryk af, at den ville antage sagsøgerens bud.
- 169 Sagsøgte lagde således vægt på, at en række kompetente personer i institutionen ad de tjenstlige kanaler var blevet gjort bekendt med sagsøgerens forslag efter Vurderingsudvalgets møde den 9. og 10. juli 1997. Cherekaev's pointgivning havde fremkaldt indbyrdes modstridende reaktioner. Nogle havde fundet den uacceptabel. Andre havde ment, at det trods alt var bedst at fortsætte udbudsproceduren af hensyn til projektet, idet de fremhævede, at man risikerede en gentagelse af situationen, hvis man gennemførte en ny vurderingsprocedure. At Kommissionen var så længe om at annullere resultatet af den første vurderingsprocedure, hang desuden sammen med den delikate karakter, som en

sådan beslutning i betragtning af selve årsagen til annullationen ville have i forhold til projektmodtageren.

- 170 Skrivelsen af 1. oktober 1997 til sagsøgeren skyldtes ifølge Kommissionen en mangelfuld koordination, som den har beklaget, mellem den enhed, der er ansvarlig for TACIS-programmet (skrivelsens afsender), og Kommissionens øvrige tjenestegrene.
- 171 Under alle omstændigheder har sagsøgeren ikke forklaret, hvordan den blotte omstændighed, at der gik seks måneder mellem interviewet med sagsøgeren og Kommissionens beslutning om at gennemføre en ny vurderingsprocedure, kunne påvirke sagsøgerens situation. For så vidt angår skrivelsen af 1. oktober 1997 har sagsøgeren oplyst, at denne tværtimod gav selskabet mulighed for at forbedre den tekniske del af sit bud i tiden mellem de to vurderingsprocedurer, hvilket de øvrige bydende, også ifølge sagsøgeren, ikke fik mulighed for.
- 172 På baggrund af det foranstående kan Retten ikke tiltræde sagsøgerens argumentation, hvorefter Kommissionen retsstridigt annullerede resultatet af vurderingsproceduren den 9. og 10. juli 1997, udelukkede Cherekaev fra Vurderingsudvalget og gennemførte en ny vurderingsprocedure.
- 173 For det fjerde har sagsøgeren gjort gældende, at der forud for den anden vurderingsprocedure burde have været sammensat et helt nyt Vurderingsudvalg for at sikre, at medlemmerne var uvildige. Sagsøgeren kritiserer, at Portier, som var medlem af det første Vurderingsudvalg, og som efter sagsøgerens opfattelse gav SATEC et unormalt stort antal point og udviste negativ forudindtagethed over for sagsøgeren, deltog i den anden vurderingsprocedure. Dette udgjorde en tilsidesættelse af retfærdighedsprincippet. Efter sagsøgerens opfattelse burde udelukkelsen af Cherekaev have ført til udskiftning af samtlige medlemmer af det første udvalg.

- 174 Endvidere har sagsøgeren påtalt, at Portier med hensyn til sammensætningen af det andet Vurderingsudvalg havde indflydelse på valget af en af de to uafhængige eksperter, nemlig Risopoulos, hvis karriere og nationalitet svarede til Van de Walle's. Sagsøgeren har ligeledes klaget over, at Portier gav SATEC unormalt mange point under den anden vurderingsprocedure.
- 175 Herom skal dog bemærkes, at Portier var Kommissionens ansvarlige for forvaltningen af projekt FD RUS 9603. Denne omstændighed er en gyldig forklaring på, at han deltog i begge Vurderingsudvalg.
- 176 Desuden har sagsøgeren ikke angivet, hvilken bestemmelse Kommissionen skulle have tilsidesat ved ikke at sammensætte et helt nyt Vurderingsudvalg forud for den anden procedure. Sagsøgeren har, under henvisning til Portier's påståede partiske holdning under de to vurderingsprocedurer, højst påberåbt sig, at retfærdighedsprincippet er blevet tilsidesat. Der er imidlertid ikke ført bevis for Portier's partiskhed.
- 177 Som allerede fastslået (jf. præmis 156 ovenfor), fremgår det af protokollen for Vurderingsudvalgets møde den 9. og 10. juli 1997, at sagsøgerens beskyldninger om, at Portier gav SATEC et overdrevent stort antal point, er grundløse. Det fremgår heller ikke af protokollen for Vurderingsudvalgets møde den 4. og 5. marts 1998, at Portier gav SATEC unormalt mange point under den anden vurderingsprocedure. Således gav et af medlemmerne af det andet udvalg SATEC betydeligt flere point (mere end 5) end Portier, hvilket var meget tæt på det antal, som en anden bedømmer gav. Ydermere gav Portier under den anden vurderingsprocedure to andre bydende praktisk taget det samme antal point (forskellen var kun 0,5 point) som SATEC. Sagsøgeren gav han kun 2,65 point færre end SATEC.

- 178 Endvidere kunne det pointtal, Portier under den første vurderingsprocedure gav sagsøgerens bud ved bedømmelsen af den tekniske del, ikke betragtes som et udtryk for negativ forudindtagethed over for sagsøgeren, heller ikke selv om det var en smule mindre end den tærskelværdi på 65 point, som krævedes for at få adgang til den økonomiske vurdering. Dette bekræftes i øvrigt af, at Portier under den anden vurderingsprocedure gav sagsøgeren et pointtal, der oversteg tærskelværdien.
- 179 Endelig har sagsøgeren, uanset hvilken indflydelse Portier måtte have haft på valget af Risopoulos til medlem af det andet Vurderingsudvalg, ikke fremført noget konkret, der kan give anledning til tvivl om denne uafhængige eksperts uvildighed under den anden vurderingsprocedure. Den blotte omstændighed, at Van de Walle og Risopoulos har gennemløbet samme professionelle karriere og har den samme nationalitet, er, selv om den er rigtig, fuldstændig irrelevant i denne forbindelse.
- 180 I øvrigt fremgår det af protokollen for den anden vurderingsprocedure, at Risopoulos under vurderingen af den tekniske del gav sagsøgerens bud et pointtal, der lå over tærskelværdien på 65 point. Dette pointtal er højere end det, som sagsøgerens bud fik af den anden uafhængige ekspert, Macartney, hvis udnævnelse til medlem af det andet Vurderingsudvalg sagsøgeren imidlertid ikke har anfægtet. Det er desuden højere end de pointtal, som Risopoulos gav tre af de øvrige seks tilbudsgiveres bud, som konkurrerede med sagsøgerens under den anden vurderingsprocedure.
- 181 Sagsøgerens argumentation, hvorefter det andet Vurderingsudvalg blev sammensat i strid med gældende regler, navnlig som følge af Portier's deltagelse, må følgelig forkastes.
- 182 For det femte har sagsøgeren klaget over, at Kommissionen ikke tog hensyn til sagsøgerens skrivelse af 9. april 1998 inden tildelingen af kontrakten. Sagsøgeren

havde i skrivelsen anmodet Kommissionen om at tage selskabets bud op til ny vurdering, hvorved man henviste til en række forhold, der skulle have påvirket udbudsprocedurens lovlighed. Efter gentagne forespørgsler fra sagsøgeren reagerede Kommissionen på skrivelsen den 15. juni 1998. Den understregede, at den ikke kunne føre drøftelser med en bydende, som deltog i udbudsproceduren, før denne var afsluttet. Derved tilsidesatte Kommissionen de almindelige bestemmelsers artikel 23, stk. 2.

- 183 Indledningsvis bemærkes, at før en bydende kan anmode om, at den ordregivende myndighed tager hans bud op til fornyet vurdering, og den ordregivende myndighed kan svare herpå, skal sidstnævnte ifølge artikel 23 i de almindelige bestemmelser (jf. præmis 5 ovenfor) skriftligt have meddelt den bydende, hvorfor den har forkastet hans bud, og oplyst, hvem den har besluttet at tildele kontrakten.
- 184 I det aktuelle tilfælde forelagde sagsøgeren Kommissionen sine klagepunkter vedrørende forløbet af udbudsproceduren første gang den 9. april og dernæst den 5. juni 1998, men Kommissionen meddelte først sagsøgeren den 26. juni 1998, at den havde forkastet dennes bud, idet den angav grundene hertil, og at AGRER var blevet tildelt kontrakten.
- 185 Uanset hvordan sagsøgeren — sådan som dennes skrivelse af 9. april 1998 klart tyder på — kunne have fået kendskab til resultatet af vurderingsproceduren den 4. og 5. marts 1998, før sagsøgeren modtog Kommissionens meddelelse om, at denne havde besluttet at tildele AGRER kontrakten, står det derfor klart, at Kommissionen ikke tilsidesatte artikel 23, stk. 2, i de almindelige bestemmelser ved den 15. og den 23. juni 1998 at meddele sagsøgeren, at den endnu ikke kunne drøfte enkeltheder i udbudsproceduren med denne, og ved først at reagere på sagsøgerens klager den 29. juli 1998, efter at den havde truffet, og skriftligt meddelt sagsøgeren, beslutningen om at tildele AGRER kontrakten.

- 186 Sagsøgeren anførte i sin skrivelse af 9. april 1998 i det væsentlige seks grunde til, at Kommissionen skulle tage sagsøgerens bud op til fornyet vurdering.
- 187 Som den første grund klagede sagsøgeren over Van de Walle's og AGRER's holdning under udbudsproceduren. Sagsøgeren påstod, at Van de Walle havde hjulpet AGRER med at udarbejde den tekniske del af selskabets bud, selv om han både havde udarbejdet udbudsbetingelserne og var medlem af det første Vurderingsudvalg (skrivelsens punkt 1). Endvidere beskyldte sagsøgeren Van de Walle for at have arrangeret et møde mellem Cherekaev og AGRER's generaldirektør i Belgien i maj 1997 og ved den lejlighed at have insisteret på, at AGRER blev tildelt kontrakten (punkt 2). Sagsøgeren var overbevist om, at Van de Walle ikke havde udvist den krævede uvildighed under den første vurderingsprocedure, idet han havde udnyttet sin indflydelse til at fremme AGRER's bud og sendt sagsøgerens bud til AGRER forud for den anden vurderingsprocedure og dermed givet AGRER en ulovlig fordel (punkt 3). Derfor burde AGRER efter sagsøgerens opfattelse udelukkes fra proceduren (punkt 4).
- 188 Som den anden grund anførte sagsøgeren sin faste overbevisning om, at Portier under udbudsproceduren konstant havde talt nedsættende om sagsøgerens bud. Desuden kunne sagsøgeren ikke forstå, hvorfor Portier var det eneste medlem af det første Vurderingsudvalg, der deltog i den anden vurderingsprocedure. Sagsøgeren anmodede Kommissionen om at foretage en undersøgelse af Portier's bedømmelser under begge vurderingsprocedurer (punkt 5).
- 189 Som den tredje grund påstod sagsøgeren, at Cherekaev efter den første vurderingsprocedure var blevet truet med, at projektet ville blive annulleret, hvis repræsentanten for Det Russiske Landbrugsvidenskabelige Akademi i det andet Vurderingsudvalg også gav overdrevent store pointtal. Dette havde begrænset repræsentantens frihed til at foretage sine egne vurderinger (punkt 6).

- 190 Som den fjerde grund anførte sagsøgeren sin overbevisning om, at de uafhængige konsulenter, der havde deltaget i den anden vurderingsprocedure, ikke havde kunnet foretage en uvildig bedømmelse af sagsøgerens bud i den givne situation (punkt 7).
- 191 Som den femte grund anførte sagsøgeren, at man var sikker på, at årsagen til, at selskabets bud ikke havde opnået førstepladsen under den anden vurderingsprocedure, til trods for at det havde gjort det under den første og havde kunnet forbedres inden gennemførelsen af den anden, var, at det var blevet underkastet en vilkårlig bedømmelse (punkt 8).
- 192 Som den sjette grund hævdede sagsøgeren, at selskabets konkurrenter og de ansvarlige for TACIS-programmet havde skadet dets omdømme, navnlig over for Kommissionen og blandt de europæiske kvægbrugskonsulenter (punkt 9).
- 193 Om sagsøgerens klage over Van de Walle's og AGRER's adfærd under udbudsproceduren bemærkes, at Kommissionen, straks efter at have modtaget sagsøgerens skrivelse af 9. april 1998, anmodede Van de Walle om at redegøre for sit forhold til Cherekaev og AGRER under proceduren. Dette viser, at Kommissionen, i modsætning til hvad sagsøgeren har gjort gældende, tog hensyn til skrivelsen inden tildelingen af kontrakten.
- 194 Van de Walle gav den ønskede redegørelse den 28. april 1998. Han benægtede kategorisk nogensinde at have tilbudt at hjælpe AGRER eller nogen som helst anden bydende med at udarbejde bud i forbindelse med udbudsprocedurer vedrørende projekter finansieret af Kommissionen eller andre kilder. Han forklarede, at han den 11. maj 1997 havde arrangeret en frokost i sit hjem i Belgien, hvori deltog Cherekaev, AGRER's generaldirektør, Couturier, og en repræsentant for sagsøgeren, nemlig Meyn. Han forsikrede, at han under de udbudsprocedurer, han havde deltaget i, herunder bl.a. inden for rammerne af

TACIS-programmerne, altid have udvist en fuldstændig uvildig holdning. Herom vidnede for så vidt angår udbudsproceduren vedrørende projekt FD RUS 9603 de tekniske bedømmelser, han havde foretaget af de deltagende bud under Vurderingsudvalgets møde den 9. og 10. juli 1997.

- 195 Protokollen for denne vurderingsprocedure gør det faktisk ikke muligt at drage Van de Walle's adfærd under proceduren i tvivl. Navnlig viser den ikke, at Van de Walle prøvede at favorisere AGRER på sagsøgerens bekostning. Det pointtal, han gav førstnævnte, var således mindre end det, som han gav sidstnævnte (jf. præmis 113 ovenfor).
- 196 I betragtning af de oplysninger, som Van de Walle gav i sin skrivelse af 28. april 1998, og protokollen for Vurderingsudvalgets møde den 9. og 10. juli 1997 var det berettiget, at Kommissionen ikke fæstede lid til sagsøgerens beskyldninger om, at Van de Walle havde optrådt partisk.
- 197 Kommissionen var også i sin gode ret til at afvise sagsøgerens påstand om, at Van de Walle havde sendt sagsøgerens bud til AGRER forud for den anden vurderingsprocedure. Ud over at denne påstand var en ren gisning, kan den meget vel have forekommet Kommissionen så meget mindre troværdig, som denne ved skrivelse af 7. januar 1998 udtrykkeligt havde underrettet såvel sagsøgeren som de øvrige berørte bydende om, at den ikke tillod nogen ændring af buddets tekniske del i forbindelse med den anden vurderingsprocedure ud over ændringer i sammensætningen af den gruppe personer, som inden for rammerne af den første vurderingsprocedure var blevet foreslået til at gennemføre projektet.
- 198 Med hensyn til den omstændighed, at Portier deltog i begge Vurderingsudvalg, forklarede Kommissionen i sin skrivelse af 29. juli 1998 på overbevisende måde sagsøgeren, at dette skyldtes Portier's ansvar som leder af projektet i Direktorat C, »Forbindelser med de Nye Uafhængige Stater og Mongoliet«, i Kommissio-

nens Generaldirektorat IA, »Eksterne Forbindelser: Europa og de Nye Uafhængige Stater, den Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik, Kommissionens Delegationer«.

- 199 Om Portier's holdning under de to vurderingsprocedurer er det allerede blevet konstateret, at det af protokollerne for disse fremgår, at hans vurderinger ikke var udtryk for negativ forudindtagethed over for sagsøgeren (jf. præmis 178 ovenfor). Det var derfor berettiget, at Kommissionen tilbageviste dennes påstande herom.
- 200 For så vidt angår de intimideringsforsøg, som Cherekaev skulle have været genstand for, og som skulle have haft til formål at begrænse projektmodtagerrepræsentantens frihed til at foretage egne vurderinger under den anden vurderingsprocedure, fremgår det af protokollen for proceduren, at den pågældende repræsentant, Strekosov, gav et pointtal 6 point højere end det, Cherekaev gav under den første vurderingsprocedure, hvilket viser, at han havde fuld frihed til at foretage egne vurderinger. Det antal point, som han gav sagsøgeren, var i øvrigt klart større end de pointtal, som han gav de øvrige seks bud, og som varierede fra 43,10 til 68,90 point. Det var derfor berettiget, at Kommissionen tilbageviste sagsøgerens kritik vedrørende dette punkt.
- 201 Da det er fremgået, at der ikke var noget grundlag for ovennævnte anklager fra sagsøgerens side, og da denne ikke har fremlagt noget som helst konkret bevis for dem, var det ligeledes berettiget, at Kommissionen ikke fæstede nogen lid til sagsøgerens påstand om, at den særlige situation, hvori udbudsproceduren fandt sted, gjorde det umuligt for de to uafhængige eksperter at foretage en fuldstændig uvildig bedømmelse af sagsøgerens bud.
- 202 Med hensyn til påstanden om, at den anden vurderingsprocedure var vilkårlig, fremgår det af protokollen for Vurderingsudvalgets møde den 4. og 5. marts 1998, at de forskellige deltagende bud blev underkastet en detaljeret gennemgang og vurderet på grundlag af en vægtning af den tekniske kvalitet i forhold til

prisen. Den tekniske vurdering blev gennemført efter de normale kriterier i overensstemmelse med bilag III, punkt 3, i TACIS-forordningen (forslag til organisation og arbejdsplan for projektets gennemførelse, det foreslåede personales kvalifikationer, brug af lokale virksomheder eller eksperter). Intet i den pågældende protokol kunne give Kommissionen grund til at tvivle på, at den anden vurderingsprocedure var blevet gennemført i overensstemmelse med reglerne.

- 203 Endelig var der intet konkret holdepunkt for sagsøgerens klage over, at selskabets omdømme var blevet skadet.
- 204 Sammenfattende var det berettiget, at Kommissionen den 29. juli 1998 svarede sagsøgeren, at »der [ikke var noget] bevis for, at resultatet [af den anden vurdering] bero[ede] på en åbenbar fejlvurdering eller en procedurefejl«, og at de påstande om partiskhed, som sagsøgeren havde fremsat i sin skrivelse af 9. april 1998, udgjorde »rene gisninger uden noget faktisk grundlag«.
- 205 På baggrund af det foregående må sagsøgerens argumentation, hvorefter Kommissionen tilsidesatte de almindelige bestemmelsers artikel 23, stk. 2, forkastes.
- 206 For det sjette har sagsøgeren påstået, at Kommissionen gjorde sig skyldig i en grov tilsidesættelse af »retfærdighedsprincippet og princippet om gennemsækelighed i de administrative procedurer«, da den i sin beslutning af 26. juni 1998 undlod at angive, hvilke klagemuligheder sagsøgeren havde, og da den repræsentant for Kommissionen, som sagsøgeren kontaktede telefonisk i august 1998, nægtede at give sagsøgeren oplysninger herom.
- 207 Retten skal imidlertid bemærke, at sagsøgeren ikke bestrider at have modtaget en kopi af de almindelige bestemmelser fra Kommissionen sammen med udbuds-

materialet. Derom vidner bl.a. henvisningen i sagsøgerens skrivelse af 9. april 1998 til artikel 23, stk. 2, i disse bestemmelser.

- 208 Sagsøgeren var således klar over, at selskabet, netop i henhold til denne bestemmelse, kunne fremsætte en begrundet anmodning til Kommissionen om, at dets bud blev taget op til fornyet vurdering, efter at det den 26. juni 1998 var blevet underrettet om, at Kommissionen havde besluttet at tildele AGRER kontrakten.
- 209 I øvrigt benyttede sagsøgeren sig af denne mulighed ved den 6. juli 1998 at gentage de klager over udbudsprocedurens forløb, som man havde fremsat over for Kommissionen i skrivelser af 9. april 1998, og som denne med rette (jf. præmis 193-204 ovenfor) afviste i sit svar af 29. juli 1998.
- 210 Desuden kan det i mangel af en udtrykkelig bestemmelse herom i fællesskabsretten ikke anerkendes, at der påhviler Fællesskabets administrative myndigheder og retsinstanser en almindelig forpligtelse til at oplyse borgerne om de forhåndenværende retsmidler og om betingelserne for anvendelsen heraf (Domstolens kendelse af 5.3.1999, sag C-153/98 P, Guérin automobiles mod Kommissionen, Sml. I, s. 1441, præmis 15).
- 211 Retten må forkaste sagsøgerens argumentation, hvorefter Kommissionen gjorde sig skyldig i en grov tilsidesættelse af »retfærdighedsprincippet og princippet om gennemskuelse i de administrative procedurer« ved at undlade at angive, hvilke muligheder der var for at klage over dens beslutning af 26. juni 1998.
- 212 Det følger af det foregående (præmis 134-211), at anbringendets tredje del må forkastes.

- 213 Til ovenstående behandling af anbringendets tre dele skal føjes, at sagsøgeren i del II, punkt 3, i stævningen anfører, at Van de Walle to gange, nemlig i maj og juni 1996, besøgte sagsøgerens hovedsæde i Bonn for at indhente oplysninger til brug ved udarbejdelsen af udbudsbetingelserne for projekt FD RUS 9603. Under retsmødet opholdt sagsøgeren sig ved dette punkt og bestred under henvisning til Ochs' vidneforklaring de oplysninger, som Van de Walle, da han blev afhørt, havde givet om hyppigheden og indholdet af sine kontakter med sagsøgeren i denne periode. I det samme punkt i stævningen gør sagsøgeren endvidere gældende, at Van de Walle på ovennævnte to møder anbefalede sagsøgeren at samarbejde med AGRER om at afgive et fælles bud inden for rammerne af udbudsproceduren vedrørende projekt FD RUS 9603.
- 214 Retten må imidlertid fastslå, at sagsøgeren ikke drager nogen retlige konsekvenser af dette faktuelle argument. Således henviser sagsøgeren ikke til det i afsnit VII i stævningen, hvori det samlede anbringende fremsættes, der danner grundlag for sagsøgerens annullationspåstand. Argumentet er således for upræcist og vil alene af den grund ikke kunne påkendes.
- 215 I stævningen udtrykker sagsøgeren endvidere sin overbevisning om, at Van de Walle sendte AGRER en kopi af den tekniske del af det bud, som sagsøgeren havde afgivet med henblik på den første vurderingsprocedure, og dermed gav AGRER en fordel under den anden.
- 216 Det kan imidlertid konstateres, at sagsøgeren heller ikke drager nogen retlige konsekvenser af dette argument, idet der i stævningens afsnit VII ikke henvises til det som et af de argumenter, der danner grundlag for annullationsanbringendet. Desuden har sagsøgeren ikke fremført noget konkret bevis for sin påstand, hvorfor den må betragtes som en ren gisning. Også denne påstand må derfor afvises som for upræcis.

- 217 Endvidere gør sagsøgeren i afsnit V, punkt 2, i stævningen gældende, at der under den anden vurderingsprocedure reelt ikke fandt nogen kvalitativ vurdering sted af de deltagende bud. Det anser sagsøgeren for at være den eneste mulige forklaring på, at sagsøgerens bud, der betragtedes som det bedste efter den første vurderingsprocedure, og som inden den anden vurderingsprocedure var blevet yderligere forbedret på det tekniske plan, ikke var på førstepladsen også efter denne procedure. I replikken har sagsøgeren fremført en række argumenter, der skal vise, at sagsøgerens bud var bedre end AGRER's, og påstået, at valget af AGRER som tilslagsmodtager vedrørende projekt FD RUS 9603 var vilkårligt. AGRER har således vist sig at være ude af stand til at gennemføre dette projekt. Endvidere er det mislykkedes for selskabet at gennemføre projekt FD UK 9301 i Ukraine, som det blev betroet i 1996, hvilket er blevet kritiseret af Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber.
- 218 Endnu en gang bemærkes, at sagsøgeren ikke drager nogen retlige konsekvenser af dette faktuelle argument, idet der i stævningens afsnit VII ikke henvises til det som et af de argumenter, der danner grundlag for annullationsanbringendet. Argumentet er således for upræcist.
- 219 Under alle omstændigheder fremgår det som tidligere nævnt (jf. præmis 202 ovenfor) af protokollen for Vurderingsudvalgets møde den 4. og 5. marts, at de forskellige deltagende bud blev underkastet en detaljeret gennemgang på grundlag af de tekniske og økonomiske kriterier, der almindeligvis anvendes på dette område. Intet i den pågældende protokol giver grund til at tvivle på, at den anden vurderingsprocedure blev gennemført i overensstemmelse med reglerne.
- 220 Selv hvis sagsøgeren efter at have modtaget Kommissionens skrivelse af 1. oktober 1997 forbedrede den tekniske del af sit bud på en række punkter under hensyn til de i udbudsbetingelserne fastsatte kriterier, er det forhold, at sagsøgerens bud ikke opnåede førstepladsen under den anden vurderingsprocedure, sådan som det havde gjort under den første, blot udtryk for en forskellig vurdering fra de to Vurderingsudvalgs side, som kan forklares ved, at det andet Vurderingsudvalg bestod af andre medlemmer end det første, hvilket ikke udgør en tilsidesættelse af proceduren.

- 221 Det er uforholdent at tage stilling til, om de argumenter kan admitteres på baggrund af procesreglementets artikel 48, stk. 2, som sagsøgeren har fremført i replikken for at vise, at sagsøgerens bud var bedre end AGRER's, og at valget af dette selskab til tilslagsmodtager for det pågældende projekt var vilkårligt. Det skal dog i øvrigt påpeges, at Retten under udøvelsen af sin kompetence hverken kan lade sin vurdering træde i stedet for den berørte fællesskabsinstitutionens eller meddele denne et påbud, i det foreliggende tilfælde om at tildele sagsøgeren kontrakten. (jf. præmis 83-86).
- 222 Endvidere kan sagsøgeren ikke for at anfægte lovligheden af Kommissionens beslutning om at overdrage AGRER at gennemføre projektet med retsvirkning påberåbe sig omstændigheder, der er indtruffet efter udstedelsen af beslutningen. Retten kan ved sin prøvelse af dennes lovlighed kun tage de omstændigheder i betragtning, som Kommissionen havde kendskab til på det tidspunkt, hvor den traf den. Omstændighederne i forbindelse med AGRER's gennemførelse af projektet kan således ikke indgå i en sådan prøvelse.
- 223 Sagsøgeren kan heller ikke med retsvirkning påberåbe sig AGRER's påståede manglende evne til at gennemføre projekt FD UK 9301 i Ukraine. Selv hvis der var grundlag for denne påstand, ville en sådan omstændighed være irrelevant for vurderingen af, om Kommissionens beslutning om tildelingen af kontrakten vedrørende projekt FD RUS 9603 var lovlig.
- 224 Den argumentation fra sagsøgerens side, som omtales i præmis 217 ovenfor, må således forkastes.
- 225 Efter ovenstående undersøgelse (præmis 89-224) må Retten forkaste det anbringende, hvorefter der er sket en tilsidesættelse af reglerne for udbudsprocedurer og af princippet om »loyal konkurrence«.

- 226 Påstanden om annullation af Kommissionens beslutning af 26. juni 1998 kan derfor ikke tages til følge.

Erstatningspåstanden

- 227 Sagsøgeren har til støtte for erstatningspåstanden gjort gældende, at Kommissionen gennemførte udbudsproceduren vedrørende projekt FD RUS 9603 på retsstridig måde.
- 228 Det fremgår imidlertid af pådømmelsen af annullationspåstanden, at Kommissionen under udbudsproceduren vedrørende projekt FD RUS 9603 ikke gjorde sig skyldig i nogen uregelmæssighed, der kan medføre erstatningspligt over for sagsøgeren.
- 229 Erstatningspåstanden tages derfor ikke til følge.

Sagens omkostninger

- 230 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, pålægges sagsøgeren at betale Kommissionens omkostninger i overensstemmelse med dennes påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEEN (Tredje Afdeling)

- 1) Påstanden om, at Kommissionen kendes pligtig at overdrage sagsøgeren gennemførelsen af projekt FD RUS 9603, afvises.
- 2) I øvrigt frifindes Kommissionen.
- 3) Sagsøgeren betaler sagens omkostninger.

Lenaerts

Azizi

Jaeger

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 24. februar 2000.

H. Jung

Justitssekretær

K. Lenaerts

Afdelingsformand